

Išgelbėk, Aukščiausias tą mylimą šalį - Lietuvą

Vasario 16-ji

Vasario 16-toji diena yra tas taškas, ties kuriuo metų bėgyje sustoja kiekvienas lietuvis, kuris myli savo tautą ir brangina jos laisvę. Kiekvienas tikras Lietuvos sūnus ar duktė, kur jis besirastų: laisvas šiame ar kitame krašte, vargo prislėgtas tremtyje, būdamas vergijoje ir žiauriai kankinamas savo gimtojoje žemėje, kovodamas su ginklu rankoje už Lietuvos laisvę gimtojo krašto miškuose, ar žudamas Sibiro KZ lageriuose — prisimena ir pamini šią reikšmingiausią Lietuvos istorijoje dieną. Žinoma ne visi vienaip ją pamini, nes ne visi turi tam vienokias sąlygas ir galimybes, bet visi pamini, gal išskyrus tik tuos, kurie yra jau išsigimę ir garbina savo tautos žudikus ir jos laisvės paniekintojus. Gal nuoširdžiausiai pamini tą dieną mūsų pavergtieji tėvai, broliai, seserys ir artimieji savo gimtoje žemėje, ar merdėdami Sibiro katargoje, tik, žinoma, be jokių išorinių iškilnių, be jokių programų, o tik širdies gilumoje, ar jautria malda prie Aukščiausiojo. Mes, Amerikos lietuviai, šio reikšmingo lietuvių tautai įvykio sukaktį galime paminėti, taip, kad mūsų paminėjimas atneštų kenčiančiai ir naikinamai Lietuvai daugiausiai naudos: ypač savo aukomis ir nuoširdžiomis maldomis, kad Dievas, kuris prikėlė ją 1918 metais laisvam ir nepriklausomam gyvenimui, vėl pašalintų tas jėgas, kurios dabar yra sutrukdžiusios jos laisvę ir nepriklausomybę.

Istorijos bėgyje lietuvių tautos nepriklausomybė buvo 1569 m. Liublino unijos aktu pažeista, ir 1794 metais visiškai jos neteko. Nuo to laiko iki 1918 metų lietuvių tauta vilko sunkų rusų priepaudo jungą, kentė paniekimus ir trėmusius. Tame svetimųjų vergijos laikotarpyje daug kas Lietuvoje pasikeitė. Diduomenė, kuri tada vadovavo Lietuvos valstybiniam gyvenimui ir privėdė ją prie nepriklausomybės praradimo, sužlugo. Dar mėgino kelis kartus su ginklu rankoje ją išlaisvinti, bet nepasisekė, o tik tuo dar labiau priepaudą sustiprino. Tačiau pats tautos branduolys — liaudis, nors irgi smarkiai svetimos įtakos sužalotas, nežuvo ir apsaugojo brangiausius Lietuvos turtus: kalbą, papročius, religiją ir savitą kultūrą. Toje liaudyje gimsta tautinio

(Tęsinys 7-tame pusl.)

Katalikas, kurs neremia katalikiškos spaudos, neturi teisės vadintis geru Bažnyčios vaiku.
Vyskupas Ketteleris.

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ R. K. SVENTO JUOZAPO DARBININKŲ SĄJUNGOS ORGANAS

DARBININKAS
Lithuanian Semi-Weekly
Newspaper
Published every
TUESDAY and FRIDAY
366 Broadway, S. Boston 27, Mass.

VOL. XXXIV No. 13.

Tel. South Boston 8-2680

ANTRADIENIS (Tuesday), VASARIO (February), 15 D., 1949 M.

Tel. South Boston 8-2680

SIX CENTS.

Maryland Valstijos Gubernatoriaus Wm. Preston Lane, Jr. PROKLAMACIJA VASARIO 16 PROGA EXECUTIVE DEPARTMENT ANNAPOLIS, MARYLAND GOVERNOR'S PROCLAMATION "REPUBLIC OF LITHUANIA DAY" FEBRUARY 16th, 1949

WHEREAS, in accordance with Joint Resolution No. of the Acts of the General Assembly of Maryland of 1935, the Governor is directed to proclaim February 16th of each year for the observance and commemoration of the founding of the Republic of Lithuania; and

WHEREAS, February 16th, 1949, will mark the 31st anniversary of the founding of the Republic of Lithuania; and

NOW, THEREFORE, I, WM. PRESTON LANE, JR., GOVERNOR OF THE STATE OF MARYLAND, do hereby proclaim Wednesday, February 16th, 1949 as "REPUBLIC OF LITHUANIA DAY" and request that the flag of the United States be displayed on all government buildings and urge that our people observe that day by appropriate ceremonies.

GIVEN Under My Hand And the Great Seal of the State of Maryland, At the City of Annapolis, On This 14th day of February, In the Year of Our Lord, One Thousand Nine Hundred and Forty-Nine.

WM. PRESTON LANE, JR.
Governor

BERTRAM L. BOONE, II,
Secretary of State

Taipgi Lietuvos Respublikos Dieną — Vasario 16 proklamavo ir Baltimore, Md. mayoras Thomas D'Alesandro, Jr.

Vengrija Sulaužė Taikos Sutartį

Kardinolo Mindszenty Nuteisimas Yra Pagrindas Kaltinimui

Washington, D. C. — Atrodo, kad Jung. Valstybės kaltins Vengrijos komunistinę valdžią už taikos sutarties sulaužymą, kurią ji pasirašė su Jung. Valstybėmis, Anglija, Prancūzija ir Rusija. Tokio kaltinimo pagrindu yra J. E. Kardinolo Juozo Mindszenty nuteisimas kalėjimu iki gyvos galvos. Iš patikimų šaltinių sužinota, kad Anglija taip pat ruošia apkaltinimą Vengrijai, kaip ir Jung. Valstybės. Spėjama, kad kaltinimas bus pagrįstas straipsniu 2, kuris yra sekančiais:

1. Vengrija turi užtikrinti visiems asmenims, be diskriminacijos rasės, lyties, kalbos ar religijos, kad jie galėtų laisvai naudotis žmoniškumo teisėmis ir pagrindinėmis laisvėmis, įiman pasireikšimo, spaudos ir publikacijos, religijos, politinės opinijos ir viešo susirinkimo laisvę.

2. Vengrija taip pat turi prižiūrėti, kad ji vykdytų savo įstatymus nedarytų diskriminacijos tarp savo tautybės asmenų, kaslink jų rasės, lyties, kalbos ar religijos, ar tai būtų jų asmenis, nuosavybę, biznį, profesiją ar

finansinius interesus, stovį, politines ar civilines teises ar kitus dalykus.

Vengrija tokią taikos sutartį pasirašė. Ir dabar persekiudama, areštuodama žmones, kurie nėra komunistais, dėl jų religinio ar politinio įsitikinimų laužo tą sutartį.

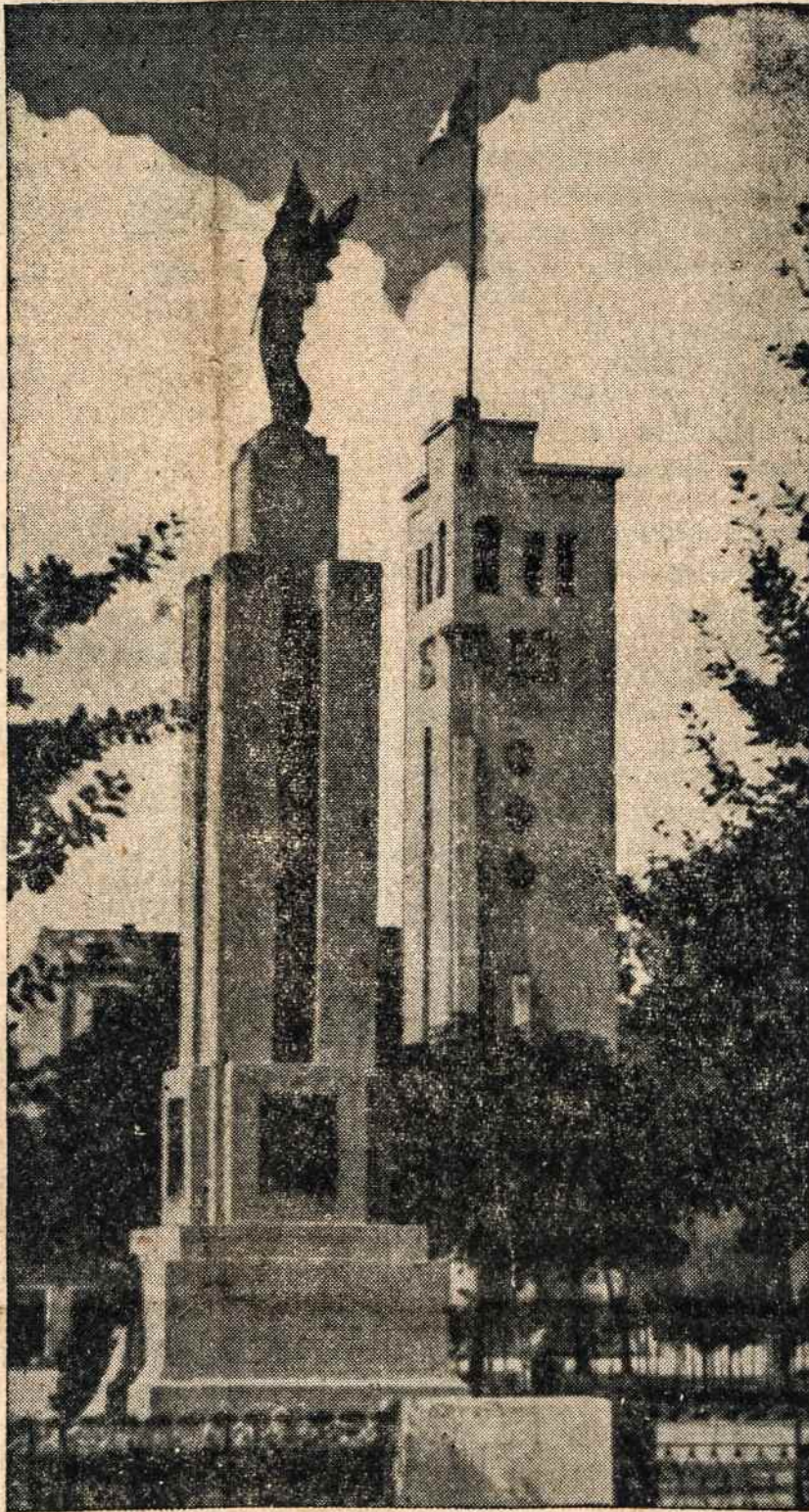
Prancūzija reikalauja įtraukti ir jos kolonijas

Paryžius — Prancūzijos valdžia reikalauja, kad jos Šiaurės Afrikos kolonijos būtų įtrauktos į Šiaurės Atlanto apsigynimo pak-
tą.

LIETUVIŲ DELEGACIJA PAS GUBERNATORIŲ

Boston, Mass. — Pirmadienį, vasario 14 d., adv. Jono J. Grigaliaus pasidarbavimu buvo išrūpinta audiencija pas J. E. Gubernatorių Paul A. Dever.

Lietuvių delegacija buvo liudininku kai Gubernatorių Paul A. Dever pasirašė Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo PROKLAMACIJĄ, ir po to kartu buvo nufotografuoti. Taipgi padėjo

Laisvės stovykla Kaune. Lietuva, atgavus laisvę ir nepriklausomybę, pasistatė daug reikšmingų stovyklų. Žiaurusis okupantas — Rusija tuos visus pastatus sunaikino. Šimtus tūkstančių patriotingųjų lietuvių nukankino ir kankina kalėjimuose ir koncentracijų stovyklose Sibire. Tačiau Lietuvos lietuvis tebėra nepalaužtas. Jis tebekovoja su tiriniais bolševikais, ir jis nesustos vedęs kovos, kol Lietuva vėl bus laisva ir nepriklausoma. Kova sunki, Lietuvos žemelė yra permirkusi nekaltų, patriotingų lietuvių krauju, bet lietuvius su Dievo pagalba tą kovą laimės.

VOKIEČIAI KOMUNISTAI GASDINA VOKIEČIUS PRIEŠPAUDA

Ragina visame krašte sudaryti "stiprų pasipriešinimo judėjimą" prieš Vakarus

Berlynas, Vokietija — Jung. Valstybės ir visas Vokiečiai komunistai Sovietų Rusijos zonoje ir jos administracija pradėjo smarkią propagandą prieš

Jung. Valstybes ir visas Vakarų valstybes. Jie savo spaudoje, per radio ir žodžiu gasdina Vokietijos gyventojus priešpau. Jie sako, kad Jung. Valstybės bando suskaldyti vokiečių tautą besiruodama karui.

Sovietų zonoje rusų sudaryta komunistinė administracija, žinoma kaip Vokiečių Liaudies Taryba, atsišaukė į viso krašto gyventojus organizuoti visame krašte "pasipriešinimo judėjimą" prieš Vakarų Sąjungininkus, kad pašalinti tą padėtį.

Sovietų zonos administracija paleido tokią propagandą, kad ją pasiektų ir mažiausią kaimelį. Tai gi bolševikai Sovietų zonoje jau paskelbė karą.

Lietuva Vėl Bus Nepriklausoma

J. E. Vyskupas Brizgys, Gubernatorius Paul A. Dever tvirtino, kad Lietuva, su Dievo pagalba, kelsis iš griuvėsių ir vėl bus laisva. — Patriotingi lietuviai sudėjo apie \$2,000 kovai dėl Lietuvos nepriklausomybės.

So. Boston, Mass. — Sekmadienį, vasario 13 d., Šv. Petro lietuvių parapijoje įvyko iškilmingas Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo sukakties minėjimas. 10 val. rytą bažnyčioje įvyko iškilmingos pamaldos. Šv. mišias su asista atnaušavo J. E. vyskupas Vincentas Brizgys ir pasakė pamokslą.

2 val. po pietų, So. Boston High School salėje įvyko prakalbos. Programa pradėta militarėmis ceremonijomis, kurias atliko Stepono Dariaus Amerikos Legiono 317 postas, ir Lietuvos ir Amerikos himnais. Stepono Dariaus Posto nariai dalyvavo uniformuoti ir pamaldose. Maldą atkalbėjo klebonas kun. P. Virmauskis, kuris labai daug rūpinosi ir dirbo, kad Lietuvos nepriklausomybės minėjimas pavyktų.

Programos vedėju buvo adv. Kazys Kalinauskas, Lietuvių Komiteto pirmininkas. Principaliu kalbėtoju buvo J. E. Vyskupas Vincentas Brizgys. Taipgi buvo atvykęs ir Massachusetts valstijos Gubernatorius Paul A. Dever, ir į salę atėjo lydimas Senatoriaus John E. Powers, adv. Jono J. Grigaliaus, Stepono Dariaus Posto viršininkų ir kitų vadų.

Kaip J. E. Vyskupas V. Brizgys, taip ir Gubernatorius Paul A. Dever savo kalbomis tvirtino, kad Lietuva su Dievo pagalba vėl bus laisva ir nepriklausoma. Taip pat patriotines kalbas pasakė Prelatas Dr. K. Urbonavičius, senatorius Powers, p. J. Audenas, generolas Jonas Černius, adv. A. O. Shallna, Lietuvos Garbės konsulas Bostone, adv. Juozas Cunys, Dr. Paul Jakmauh, ir kiti. Adv. Jonas J. Grigalius perskaitė Gub. Paul A. Dever proklamaciją Vasario 16 proga.

Meninę programos dalį išpildė Gabijos ir Dainos chorai, vad. muz. Dirveliui ir muz. A. Tataronytei. Solo dainavo Dr. Juozas Antanėlis. Bostono Lietuvių Tautinių Šokių (mažamečių) grupė, vadovaujant p. Onai Ivaskienei, pašoko tautinius šokius.

Aukų rinkimui vadovavo Dr. A. L. Kapochy, pp. A. J. Namaksy ir Juozas Arlauskas. Surinkta — \$1,861.98.

Išvartas Iš Amerikos Vengrijos Pasiuntinybės Pirmasis Sekretorius

Washington — Valstybės Departamentas vasario 11 d. pranešė Vengrijos ministeriui Andrew Sik, kad Vengrijos pasiuntinybės pirmasis sekretorius, John G. Florian, yra "persona non grata", tai yra nepageidaujamas asmuo, ir paprašė, kad jis, kaip galima greičiau, apleistų Ameriką.

Valstybės Departamento atstovas pareiškė, kad šis J. G. Florian išvartymas yra "grynas supuolimas", kuris sekė po dviejų Amerikos pasiuntinybės pareigūnų iš Budapešto išvartymo. Tačiau diplomatai mano, kad tai yra Amerikos atsilyginimas Vengrijai už panašų veiksmą.

Selden Chapin, Jung. Valstybių Ministeris Vengrijoje, užgindėjo bolševikų primetamą kaltinimą, kad jam J. E. Kardinolas Mindszenty būk rasęs 'pabėgimo' reikalu laišką.

Šiomis dienomis Vengrijos raudonųjų vyriausybė pareikalavo, kad Selden Chapin būtų atšauktas iš Vengrijos, bet Jung. Valstybių vyriausybė iškvietė savo ministerį tik pasitarimui, o jam vietą ir toliau rezervuoja.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMY- BĖS PASKELBIMO AKTAS

Lietuvos Taryba savo posėdyje vasario 16 dieną 1918 m. vienu balsu nutarė kreiptis: į Rusijos, Vokietijos ir kitų valstybių vyriausybės šiuo pareiškimu:

Lietuvos Taryba, kaip vienintelė lietuvių tautos atstovybė, remdama pripažintą tautų apsisprendimo teisę ir lietuvių Vilniaus konferencijos nutarimu rugsėjo mėn. 18—23 d. 1917 metais, skelbia atstatanti nepriklausomą demokratinius pamatais sutvarkytą Lietuvos valstybę su sostine Vilniuje ir tą valstybę atskirianti nuo visų valstybinių ryšių, kurie yra buvę su kitomis tautomis.

Drauge Lietuvos Taryba pareiškia, kad Lietuvos valstybės pamatus ir jos santykius su kitomis valstybėmis privalo galutinai nustatyti, kiek galima, greičiau sušauktas Steigiamasis Seimas, demokratinis būdu visų jos gyventojų išrinktas.

Lietuvos Taryba pranešdama apie tai — — — vyriausybei, prašo pripažinti nepriklausomą Lietuvos valstybę.

Vilniuje, vasario 16 d., 1918 m.

(pasirašė):

Dr. J. Basanavičius, L. Banaitis, M. Biržiška, K. Bizauskas, Pr. Dovydaitis, S. Kairys, P. Klimas, Donatas Malinauskas, Vl. Mironas, S. Narutavičius, Alfonsas Petrulis, K. Saulys, Dr. J. Šaulys, J. Šernas, A. Smetona, J. Smilgevičius, J. Staugaitis, A. Stulginskis, J. Vailokaitis, J. Vileišis.

Atvyksta Lietuviai tremtiniai New Yorką

Laivą "Marine Jumper" lius ir Liolyda, i Wauke- atvyksta lietuviai tremti- gan, Ill. niai. Laivo atplaukimas laukiamas š. m. vasario 15 d. New Yorko uoste.

Atvyksta šie lietuviai:

Barakauskas, Antanas, Elena ir Algimantas, i Ann Arbor, Mich.

Burkūnas, Antanas, Valerija, Giedrė ir Vytautas i Rochester, N. Y.

Gabrėnaitė, Genė, i Stamford, Conn.

Giedra, Juozas, i Baltimore, Md.

Grigaliūnienė, Elzė, i Binghamton, N. Y.

Jankus, Juozas ir Ona, i Waterbury, Conn.

Jurgaitis, Mykolas, i Chazy, N. Y.

Kalade, Petras ir Pranė, i Cambridge, Mass.

Kaributas, Juozas ir Ona, i Rochester, N. Y.

Krisčiukaitis, Pranas, i Hartford, Conn.

Kronkaitis, Kazys, i New Haven, Conn.

Markevičius, Kazys ir Stasė, i Rouses Point, N. Y.

Mitkantavičius, Jonas ir Viktorija, i Immaculate Conception Convent, RFD 2, Putnam, Conn.

Niurka, Jonas, i E. Hartford, Conn.

Pazera, Stasys, i Detroit, Mich.

Rimkus, Kazys, Sofija, Algimantas ir Daiva, i Naugatuck, Conn.

Saladzius, Pranas, Bronė, Juozas ir Danutė, i Rochester, N. Y.

Saunorius, Antanas ir Ona, i Rochester, N. Y.

Skališius, Eduardas, Barbora, Eduardas, Pau-

litas ir Liolyda, i Wauke-

gan, Ill.

Vitkus, Valerijonas, Viktorija, Elzbieta ir Viktorija i Rochester, N. Y.

Vyšniauskas, Jonas ir Angela i Rochester, N. Y.

Pastaba: Šis sąrašas dar gali būti papildytas.

BALF Imigracijos Komitetas.

Jung. Valstybės Neištrauks Savo Jėgų iš Japonijos

Tokio, Japonija —

Japonijoje buvo paleisti gan- dai, kad kilus karui Rusi- jos su Jung. Valstybėmis

Jung. Valstybės ištrauks savo ginkluotas jėgas iš to krašto.

Dabar iš Gen. Douglas MacArthur'o centro prane- ša, kad paleistos žinios apie ištraukimą neturi pa- grindo, ir kad Jung. Vals- tybės ir karui kilus nepa- links Japonijos be apsau- rymo.

Iš visko matyti, kad tai komunistų paleista anti- s.

Lenktynės dėl Norvegijos

Šiomis dienomis eina politinės lenktynės tarp Rusijos ir Vakarų Vals- tybių dėl Norvegijos.

Norvegija nesiskubina ir šaltai svarsto ką dary- ti: prisidėti prie Šiaurės Atlanto apsigynimo pakto ar priimti Rusijos pasiū- lymą, būten, "draugišku- mo sutartį", taip pareiškė Norvegijos užsienio mi- nisteris Lange atvykęs i Londoną pasitarti su An- glijos užsienio sekretoriu Bevin.

Gali Kilti Naujas Ginčas Tarp U. S. ir Rusijos Dėl Kardinolo J. Mindszenty

Washington — Prezi- dentas Trumanas vasario 10 d. pasmerkė kardinolą J. Mindszenty suareštavi- mą ir komunistinės Ven- grijos "liaudies teismo" nuteisimą, kaip negar- bingą niekšystę.

Jis pažymėjo, kad tas teismo procesas bus atžy- mėtas Vengrijos istorijos užrašuose, kaip juoda dė- mė, ir užgyrė Valstybės Sekretoriaus Achesono Vengrijos komunistinės valdžios pasmerkimą. Pre- zidentas pranešė, kad A- merika visą tą reikalą studijuojanti ir pažiūrė- sianti, ar kardinolą J. Mindszenty byloje neįvy- ko sulaužimo taikos su- tarties su sąjungininkais.

Amerika svarstanti šiuo metu žygius prieš Vengri- jos komunistų valdžią, tarp kurių ir galimybę nutraukti prekybinius santykius.

Amerikos valdininkai numato naują susirėmimą tarp Rusijos ir Vakarų valstybių, kuris gali kilti dėl kardinolą J. Mindszen- ty nuteisimo komunistinė- je Vengrijoje. Jie mano, kad Rusija tuojau šok- sianti ginti savo satalitai- nę valstybę. Stebėtojai numato šį Rusijos veiks- mą ateityje iš tos para- mos, kurią dabar Krem- liaus spauda ir radijas tei- kia Vengrijai, tik nežinia, ar tas ginčas vyksias per Jungtines Tautas, ar ki- taip.

Vasario 9 d. Jung. Vals- t. Kongresas vienbalsiai pri- ėmė rezoliuciją, kurioje skatina vyriausybę pro- testuoti prieš Vengrijos komunistinį režimą, netei- singai nuteisusį kardinolą J. Mindszenty. Kongresas savo rezoliucijoje pataria veikti per Jungtinių Tau- tų organizaciją, ir naudo- ti kitas tinkamas priemo- nes. Ta rezoliucija pasius- ta i Senato Rūmus ir nea- bejojama, kad ji tenai bus priimta.

Vengrijos komunistai užsi- mojo kontroliuoti liuterių bažnyčią

Vienna, Austrija — Ko- munistinė valdžia, įkai- nus J. E. Kardinolą Juo- zapą Mindszenty, dabar užsimojo paimti liuterių bažnyčią savo visišką kontrolėn.

Vengrijoje yra tik 500- 000 liuterių, bet komunistinė valdžia nori kogrei- čiausia juos paimti savo kontrolėn, kaip žydus, kad juos visus galėtų pana- naudoti kaip pavyzdį prieš Katalikų Bažnyčią.

Kaip žinoma, liuterių vyskupas Lajos Ordass y- ra areštuotas ir kaltina- mas juodąja - birža, kaip ir kiti. Jis yra įtakingas žmogus ir komunisto prie- šas, tačiau kol kas ko- munistų valdžia nuo jo teismo susilaikė, ko tai laukia. Nėra nė vieno, ku- ris tikėtų i tuos komunistų kaltinimus. Liuterių vyskupas Ordass ir kalė- jime būdamas iš savo pa- reigų nerezignuoja. Kitas liuterių vyskupas, Turo- czy, sakoma, yra toks, kaip ir anglikonų "raudo- nasis" Dean of Canterbu- ry. Pastarasis Ordass'a lankė kalėjime ir ragino jį

Iš dešinės i kairę sėdi: Jo Eminencija Kardinolas Josef Mindszen- ty, Vengrijos Primatas, kuris šiomis dienomis buvo raudonųjų bolševikų teismo nuteistas kalėjiman ligi gyvos galvos. Dešinėje sėdi prof. Jus- tin Baranyai, kuris bendru kaltinimu to pačio teismo nuteistas 15-kai metų kalėjiman. Visas laisvas pasaulis atsiliepė su protestais prieš tokį bolševikų elgesį ir juos pasmerkė.

Prelatas Mykolas Krupavičius Naujoje Anglijoje

Šią savaitę atvyksta i Bostono apylinkę J. P. Prelatas Mykolas Krupa- vičius, VLIK'o pirminin- kas ir neseniai atvykęs iš tremties pavergtos Lietu- vos vadas.

Prel. Mykolas Krupavi- čius sekmadienį, vasario 20 d., 3 val. po pietų, šv. Pranciškaus lietuvių par. svetainėje, 94 Bradford St., Lawrence, Mass., kal- bės Lietuvos nepriklaus- mybės paskelbimo minėji- me.

Pirmadienio vakare va- sario 21 d. kalbės Nekalto Prasidėjimo par. svetainė- je, Cambridge, Mass.

Antradienio vakare, va- sario 22 (Washingtono gimt.) kalbės šv. Jurgio lietuvių par. svetainėje, St. James' Ave., Norwood, Mass.

Wallace partija smerkia Šiaurės Atlanto sutartį

New York — Šiomis die- nomis taip vadinama Pro- gresyvė partija, komunis- tų įsteigta ir kairiųjų va- dinama — Wallace parti- ja, griežtai smerkia Šiau- rės Atlanto sutartį, kaip "agresyvę militarę sąjun- gą" nukreiptą prieš Rusi- ją, ir reikalauja, kad ji būtų panaikinta.

Toji partija ragina Pre-

zidentą Trumaną susitikti su Rusijos diktatoriumi Stalinu ir išspresti skirtu- mus tarp Jung. Valstybių ir Rusijos.

Kaip žinoma, Preziden- tas Trumanas pakartoti- nai yra pasakęs, kad jis su Stalinu susitiks tik Washingtono, o kitur jis tarsis su Rusija, kai tuose pasitarimuose dalyvaus ir kitų demokratinų valsty- bių atstovai.

Komunistų ekspertai suklupo

New Yorkas — U. S. val- džios advokatas, F. X. Mc- Goney, paklupdė eksper- tus, kurie per aštuonias dienas liudijo ir įrodinėjo, pasiremdami 135 statisti- kos lentelėmis, apie netin- kamą prisiekiusių teisė- jų parinkimą. Praeitą penktadienį, vasario 11 d., paaiškėjo, kad tas lentes paruošęs Jefferson mokyklos mokytojas.

Jis teismui pripažino, kad tas lentes paruošė "savanoriai", visai tam darbui nepasiruošę žmo- nės. Iš 48 žmonių, dirbu- jusių prie tų statistikos len- telių paruošimo, jis prisi- menas tik dviejų pavardes ir kad daviniai buvę pra- dėti rinkti tiktai praeitų metų lapkričio 15 d.

TREMTINIŲ LIKIMAS SIBIRE

New York (LAIC) — Vilniečiai, kuriems pavy- ko su lenkų gen. Anderso kariuomene išsprukti iš Sibiro stovyklų, patiekė žiupsnį žinių apie lietu- vius, kuriuos maskolijai 1941 m. išvežė iš Lietu- vos.

Apie 1500 žmonių buvo išvežti iš Vilniaus ir Kau- no 1941 m. birželio 20-23 d. Ligi rugsėjo 20, jie bu- vo laikomi Gorkiuose (buv. Zem. Novgorodas), po to išvežti po Sibira, Tolimuosius Rytus ir

rezignuoti, gasdindamas jį, kad jeigu jis nerezig- nuos, tai komunistų vadas Rakosi suspensuos jo au- tonomiją ir pastatys val- stijos komisijonierių tvar- kyti jo reikalus.

Tokią tai "laisvę" skel- bia ir vykdo komunistai.

Severno Uralskije Lagera Lagpunkt Nr. 47 mirė šie:

1. Belošauskas ar Balašaus- kas Pranas, mirė 1941. 9. 24 d.
2. Daukša Leopoldas, mirė 1941. 10. 7 d.
3. Dziukas Leonas, mokytojas, mirė 1942 m. 1. 15 d.
4. Gokas, mokytojas, mirė 1942 m. 1. 18 d.
5. Jokutas ar Jakutis Adol-

pas, prokuroras, mirė 1941. 7. 21 d.

6. Liaudinskas, mirė 1942. 1. 20 d.

7. Luckeivičius Mikalojus, ru- sas, mirė 1941. 11. 21 d.

8. Makėnas, mirė 1941. 12. 24 d.

9. Masiukevičius Andrius, mirė 1941. 11. 8 d.

10. Mataitis Mykolas, teisi- ninkas, mirė 1941. 12. tarp 1 ir 7 d.

11. Migavičius Juozas iš Bab- tų, mirė 1941. 11. 15 d.

12. Podleckis Vytautas, Kau- no chemijos fabriko šeimų narys mirė 1941. 10. 15.

13. Podleckis Vytautas, Kau- no.

13. Puskunigis Jonas (sūnus) mirė 1941. 11. 10 d.

14. Skinderis Antanas iš Šiaulių, mirė 1931. 10. 23 d.

15. Smetona Adomas, daili- ninkas (Raštikienės brolis) mi- rė 1942. 1. 28 d.

16. Strupas Romas, studen- tas, mirė 1941. 10. 25 d.

17. Zavadskis ar Zavoskis, mirė 1941 liepos mėn. tarp 15 ir 24 d.

Lagpunkt Nr. 35 tarp 1941 m. gruodžio ir 1942 m. vasario mirė šie:

18. Eidrigonis, sportininkas, gimnastikos mokytojas iš Kau- no.

19. Gorinas.

20. Jaskūnas.

21. Kazlauskas.

22. Paulauskas.

23. Rašėnas.

24. Steponaitis (gal Antanas, žurnalistas).

25. Šaupas.

26. Šedis.

27. Tamošiūnas.

28. Vaitkevičius.

29. Zemaitis.

1942 m. vasario 20 d. dar gyveno šie:

1. Alekna arba Alechna iš Kauno, buv. prof. Biržiškos sekretorius (gal Aleknavičius Tadas?).

2. Andriškevičius.

3. Andžulaitis, buv. ministe- ris (Antanas Endziulaitis, tei- sininkas?).

4. Bačkus Juozas, buv. gusa- rų pulko vadas.

5. Bložė.

6. Bičiūnas, Vytautas, litera- tas ir dailininkas.

7. Čarneckis (Černiauskas, inž.) Voldemaras, buv. ministe- ris ir pasiuntinys Italijai.

8. Dovydaitis, Pranas, profes- sorius iš Kauno, buvęs premie- raris.

9. Jokantas, Dr., buvęs švie- timo ministeris, autorius.

10. Ignatavičius, karininkas.

11. Kalėnas, Jonas.

12. Kubilius, Antanas, teisi- ninkas, buv. Klaipėdos guber- natorius.

13. Karvelis.

Išvyko i New Yorką Svar- biais Reikalais

Pirmadienio naktį išvy- ko i New Yorką kun. Pr. M. Juras, LDS Centro ir ALRK Federacijos Kultū- ros Instituto pirmininkas. Jis ten dalyvaus svarbia- me mūsų vadų susirinki- me, pasitiks iš tremties atvykusius lietuvius, tarp kurių ir p. Leimona, iš- žymų Lietuvos Ateitininkų ir Pavasarininkų vadą.

Kun. Pr. M. Juras yra pakvietęs p. Leimoną pas save ir iš New Yorko grįš kartu i Lawrence šios sa- vaitės pabaigoje.

14. Matulevičius.

15. Mikalojūnas, buv. aukš- tas valdininkas.

16. Nausėda, buv. radio sto- ties valdininkas.

17. Noreika, radio stoties valdininkas, literatas.

18. Papečys, Juozas, pulk., Valstybės Tarybos narys.

19. — 20. Pranaičiai, broliai, vienas buv. mokesčių inspekto- rijus.

21. Pulkininkas.

22. Puskunigis (tėvas).

23. Sakavičius, buv. saugumo valdininkas.

24. Starkus, Zigmas, buv. Valstybės kontroleris, Tarybos narys, bankininkas.

25. Stakus, medicinos Dr.

26. Sutkus Jonas, generolas.

27. Šostakas, Darbo Rūmų pareigūnas, Socialės Apsaugos direk. išvežtas i Kamčatką.

28. Verbyla.

29. Zeglys, vienakojis violi- nelistas, 1942 m. sausio mėn. išleistas apsigyventi arti To- bolsko.

30. Žygelis Jonas, Valstybės Kontrolės valdininkas.

Lietuvos piliečiai žydai buvo gyvi 1942 m. vasario 20 d.

1. Davidovičius.

2. Dubovičius, medicinos Dr.

3. Falk, prekybininkas iš Kauno.

4. — 5. Broliai Freimanai.

6. Izraelitas, gelumbės fabri- kantas iš Klaipėdos.

7. Šepsenbaumas, studentas.

Mirė

1. Uljamperis, Šolochas, mirė 1941. IX. 15 d.

2. Vidukelis Benjaminas, Kauno filantropas, mirė 1941. IX. 22 d.

PHILADELPHIA, PA.

Vasario 6 d. šv. Kazimiero parapija surengė pagerbti savo kleb., kun. E. Valanciūnui, va- karienę. I vakarienę atsilankė daug žmonių tarp kurių ir la- bai žymus svečias, ką tik atvy- kęs iš Europos, prelatas M. Krupavičius.

Laike vakarienės klebonas susilaukė daug sveikinimų, lin- kėjimų ir dovanų. Linkime tegul jį Dievas užlaiko dar ilgus metus.

Vaikučiai išpildydami prog- ramą, gražiai suvaidino vaidini- mėlį, padainavo, pašoko. Taip pat padainavo ir choras.

Buvęs.

Žmogus panašus i Dievą tuo, kad jis kūrybiškas, nes Dievas žmoguje yra apsiareiškęs, kaip Kūrėjas **Dr. A. Maceina.**

Paieško

Juozas Čekus, kilęs iš Meš- kučių kaimo, Nedzingės vals- čiaus paieško savo tetos, Vero- nikos Sabonūtės - Tarailienės, kilusios iš Meškasių km., Alo- vės valsčiaus, kuri anksčiau gy- veno Jung. Am. Valstybėse, Pasadena, California.

Paieškotojas, Juozas Čekus, dabar gyv. Villa del Cerro, Rio de Janeiro 4001, Montevideo.

LDS NARIŲ ir 'DARBININKO' SKAITYTOJŲ DĖMESIUI

Didžiumos LDS narių ir "Darbininko" skaity- tojų prenumeratą baigėsi su Sausio 1, 1949 m. Taigi, kad sutauptus "Darbininko" administraci- jai išlaidų, siuntinėjimui paraginimų, nuosirdžiai visus LDS narius ir "Darbininko" skaitytojus prašome kuoskučiausiai atsilyginti už 1949 metų "Darbininko" prenumeratą.

"Darbininko" Administracija.

DARBININKAS

(THE WORKER)

Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly

by

SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATION OF LABOR

Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston Mass. under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917 authorized on July 12, 1918.

SUBSCRIPTION RATES

PRENUMERATOS KAINA

Domestic yearly	\$5.00	Amerikoje metams	\$5.00
Domestic once per week yearly	\$3.00	Vieną kart savaitėje metams	\$3.00
Foreign yearly	\$5.50	Užsieny metams	\$5.50
Foreign once per week yearly	\$3.50	Užsieny 1 kart sav-tėj metams	\$3.50

DARBININKAS

366 West Broadway, South Boston, Mass.
Telephone South Boston 8-2680

Vasario 16

Vasario 16-tą d. per visas lietuvių kolonijas — kur jos bebūtų — pereina patriotinio sukrėtimo banga: tai nepriklausomybės išsigijimo sukaktis. Visa lietuvių spauda skaito savo pareigą supažindinti skaitytojus su to garbingo įvykio smulkmenomis. Jas skaitant, ima nuostaba, kokių būdu tiek karo nunokiotas šalis, be kariuomenės, be lėšų su labai mažu būriu inteligentijos, išdriso pasiskelbt nepriklausoma valstybe. Tai nebuvo viens tuščias šūkis: Lietuvių tautoj atsirado pajėgų savo žodžiams ištesėti. Kas toliau įvyko, buvo panašu į stebuklą. Iš to "nykštuko" — sužaloto Lietuvos kūno — gardžiai tyčiojosi trys kaimynai: rusai, vokiečiai ir lenkai. Pradžioje tik šaipėsi iš Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo, tačiau pastebėta, kad jos žodžiai pamažėli vystosi į rimtą darbą, visi trys kartu puolė ją pavergti. Bet ir stebuklas nepamelavo: lietuviai šoko gintis ir — apsigynė!

Ir buvo prieš ką gintis. Apie 70,000 bolševikų, 40,000 bermontininkų vokiečių ir keletas divizių gerai apginkluotų ir prancūzų padedamų lenkų — tai pajėga mažiausiai dešimt kartų stipresnė už mažytę, vos pradėjusią organizuotis lietuvių kariuomenę. Ir kaip lietuviai galėjo atsilaikyti ir netik atsilaikyti, bet ir pereiti į ofensyvą ir atkakliais puolimais išstumti galingus priešus iš savo sienų? O bet gi lietuviai atliko tą neįmanomą uždavinį. Jie prisiminė garbingą senovės istoriją, savo bočių narsą ir tėvynės meilę ir sėkmingai pakartojo Gedimino, Algirdo, Kęstučio ir Vytauto darbus.

Dabar paprastai sakoma, kad sąlygos labai pasikeitė lietuvių nenaudai. Lietuva tiek prislėgta, kad nė alsuoti nebegali. O vis dėlto ji kovoja, reiškia, turi vilties laimėti. Vilties iš tiesų yra. Jai sustiprinti reikia išorinio sukrėtimo. Ir tuomet be pasaulinio karo Lietuva nebūtų išsilaisvinusi. Vokietija ir Rusija buvo tiek galingos, kad vidujinis prieš jas sukilimas buvo neįmanomas. Tik joms susikirtus ir sunegalėjus, susidarė spraga laisvės išeiti. Istorija ne tik gali, bet ir turi pasikartoti. Esamoj padėty pasaulis negali ilgai betesėti.

Kai kurie silpnadvasiai mano, jog dabartinę padėty, tie Lietuvos nepriklausomybės minėjimai neburti prasmės. Ką, girdi, gelbės karštos kalbos apie garbingą praeitį, kuri jau nebesugrįš? Iš kur jie žino, kad nebesugrįš? O jeigu proga garbingą praeitį bei nepriklausomybę sugrįžti staiga pasitaikys, o mes būsime nepasiruošę, kas tuomet? Tuomet teks neviltingai krimstis, kad pražiopsojom progą Lietuvai išgelbėti. Proga tik momentui švystels ir išnyks. Nebes laiko organizuotis ir skubotai rinkti aukas. Tokie dalykai ima laiko. Mes ne kokie turčiai, kad vienu mo-

Naujas D.P. įstatymo pakeitimas

Jau yra įneštas naujas D. P. įstatymo pakeitimas į kongresą ir atrodo, kad neužilgo jis bus pravestas įstatymu.

Dėliai to pakeitimo BALF-as yra nusistatęs laikytis ir visomis įmanomomis priemonėmis ginti šiuos pagrindinius nuostatus:

a) Pagal D. P. aktą 1948 m. buvo numatyta tremtiniams atsikviesti panaudoti pusę kvotų, įskaitant jas ateities sąskaiton. Tokiu būdu taikant pav. Lietuvai, kurios pusė metinės kvotos sudaro 193 asmenis, būtų ilgiems metams didelis apsunkinimas jau išduotomis tremtiniais vizomis. Rišti D.P. problema dar negimusių generacijų sąskaiton ir uždaryti duris ateityje joms atvykti į JAV yra priešinga Amerikos užsienio politikai, ypač, kad užkertamas kelias atvykti į Ameriką tiems asmenims, kurie statydami savo gyvybes pavoju, rizikuos ir įstengs pabėgti iš anapus geležinės uždangos.

Taip pat tai nesiderina su humanistiniais įstatymo leidimo motyvais.

Todėl mums reikia prašyti, kad tremtiniais būtų suteikta speciali nū quota imigracijos viza ir neįskaityti jos ateities kvotos sąskaiton. Šis nu-

EI NIEKUR NĖRA

Ei niekur nėra
Tokių sodelių,
Kaip tik mano tėvužėlio!
Perlų lapužėliai,
Aukso žiedužėliai,
Deimanto obuolėliai.
O ir atlekė
Raiba gegelė
Į tėvėlio sodelį.
Kolei tupėjo,
Visa žerėjo,
Išlėkdama suskambėjo.

mentu suklotume šimtus tūkstančių Lietuvai atstatyti.

Tad nuolatiniai nepriklausomybės sukakties minėjimai tai ne kokios eilinės pramogos, bet būtina patriotinė pareiga. Kalbos įkainta klausytojų širdis Tėvynės meile ir skatina prie didesnių aukų, kurios reikiamu momentu suteiks mums džiaugsmo, kad už Lietuvos ašaras ir kraują nors savo prakaitu mėginom kiek atsilyginti.

statas turėtų būti retroaktyvus ir turėtų panaikinti visus jau išduotus pagal D.P. įstatymą iki jo pakeitimo kvotos numerius.

b) Įleistinių tremtinių skaičių reikia padidinti. Pagal D.P. aktą 1948 m. buvo numatyta įleisti į USA 205,000 tremtinių per dvejus metus. Naujame pakeitime reikia siūlyti įleisti 400,000 tremtinių per 4 metus, pradedant nuo birželio 25 d. 1948 m. Juo daugiau atvyks tremtinių, juo greičiau jie susikurs pastovesnį gyvenimą, tuo bus geriau patiems tremtiniais ir Amerikai, kurios ūkinį išjungs žymus darbščių žmonių skaičius.

D. P. Komisijos veikla, žinoma, turi būti atatinamai prailginta iki 1953 metų, kad ji galėtų planingai tremtinių pargabavimo reikalus tvarkyti.

c) Žemės ūkio darbininkams įleisti reikia padidinti vizų skaičių iki 40%. Žemės ūkiuose lengviausiai darbininkus apgyvendinti, yra pakankamai butų, o taip pat geras darbo jėgos pareikalavimas. Tuo tarpu miestuose yra didelis sunkumas butų susitarsti.

Mums reikia prašyti žemės ūkio darbininkų įleisti 40% nuo viso įleidžiamų tremtinių skaičiaus.

d) Panaikinti darbo garantijas. Praktika parodė, kad surasti patikrinimą darbui iš anksto, kai darbdavis dar nematė paties tremtinio — darbininko, yra labai nelengvas dalykas. Tokių garantijų sudarymas įnešė žymių nepatogumų kvietėjams. Pagaliau toks darbo garantijų parūpinimas, sudarė įspūdį, kad tai yra darbo jėgos verbavimas, o

VASARIO 16

J. Aistis.

Neplevėsuos, kaip būdavo, trispalvė
Ir aikštėna jau nesirinks minia...
Kaip slobimai, tarytum devyngalviai
Žiauriai nagais užgniaužė krūtines.

Ir gniauž, kad apmaudas neprasiveržtų
Šešioliaktą vasario minint švęst.
Nesutalpinamą krūtinę kerštą
Šiandieną, Lietuva, tau sunku kęst.

Bet tu save sutramdyti mokėjai,
Nelaimėse vis išdidi buvai
Ir vilties kupina šventai tikėjai —
Nesužavėjo svetimi dievai.

Žinau, tau užvirė tulžis ir kraujas
Akivaizdoj tiek išgamų sūnų,
Bet neškantri ir šių nelaimę naują
Sunkios vergijos vieškeliu senu.

Tiktai, lyg Nemunas prieš varant ledą,
Ramiai tikėdama sukaupk jėgas —
Ateis diena, ir tu atgausi žadą,
Ir tavo galios priešas nusigąs.

Ateis diena — patvinsi, neši, griausi
Ir visą dumblą šluosi į krantus...
Tau atsivers, kaip krikščionas tyriausis,
Gyvenimo akiratis platus.

Iš šios nelaimės tu sveika pakilsi
Ir eisi vėl jauna, graži, drąsi...
Mes laisvę šviesią dar labiau pamilsim
Ir būsime kaip buvome laisvi.

Suplevėsuos, kaip būdavo, trispalvė
Ir aikštėna vėl virst minių minia —
Sutraiškinsi šliužų devyngalvį,
Kur šandien gniaužia mūsų krūtines.

ne tremtinių įkurdinimo programos vykdymas.

Štai dėl ko siūloma darbo garantijas panaikinti.

e) "Eligibility" data buvo gerai išspręsta dabar veikiančiam įstatyme. Tačiau kitos tautybės buvo nepatenkintos ir siūlo datą pakeisti. Jei jau įstatymas būtų praplėstas tokia prasme, kad juo pasinaudotų visi tremtiniai, atsidūrę tremtyje ir po 1945 m. gruodžio 22 d., t. y. iki 1947 m. balandžio 21 d. ar dar vėliau, tai tuokart mums reikia siūlyti nors per pirmuosius dvejus metus atvežti tuos tremtinius, kurie atvyko į Vokietijos ir Austrijos Amerikiečių, Britų ir Prancūzų zonas, į Italiją bei į Berlyną ir Vienos Amerikiečių, Britų ir Prancūzų sektorius iki 1945 m. gruodžio 22 d. Nes tie kurie ilgiau vargo tremtyje turėtų teisę anksčiau patekti į Ameriką.

f) Panaikinti stovyklos pirmumą.

K. gyventojams

sau duoną už stovyklos ribų, tremtinys negalėjo gyventi stovykloje. Toks pirmumas tik gyvenantiems stovykloje yra neteisingas ir todėl reikia siūlyti panaikinti šį pirmumą.

Pagal D. P. aktą 1948 m. turėjo pirmumą tie D.P. kurie 1948 m. sausio 1 d. buvo stovyklose. Yra daug atsitikimų, kada dėl karinės valdžios parodymų, ar dėl noro užsidirbti

g) Yra reikalas turėti valdžios fondą dėl apmokėjimų kelionės išlaidų nuo uosto iki tremtinio apsigyvenimo vietos. Siūloma tokį straipsnį įnešti į įstatymo pakeitimą, nes jis palengvintų tremtiniam pasiekti gyvenamą vietą atvykus į J.A.V.

h) Politiniai pabėgėliai. Nuo 1939 m. rugsėjo 1 d. iki paskutinio laiko atvyksta politinių pabėgėlių iš anapus geležinės uždangos. Todėl mums svarbu papildyti D. P. įstatymą tokia prasme, kad visi

nuo 1939 m. rugsėjo 1 d. iki šio įstatymo pakeitimo dienos Pabaltijos valstybių, Rytų Europos ir Balkanų valstybių ištremti bei persekiojami politinių ar religinių priežasčių asmenys, kurie šiuo metu randasi Vokietijoje, Austrijoje ir Italijoje, būtų tinkami (eligible) įvažiuoti į J.A.V., skiriant jiems metams po 10,000 non quota vizų per 4 metus.

Tai toks yra BALF-o nusistatymas dėl naujojo D.P. įstatymo pakeitimo ir papildymo.

Kad tokie sumanymai turėtų įtakos ir iš tikrųjų virstų įstatymu reikia daryti viską kas galima, kad kongresmanai ir senatoriai žinotų ko mes norime.

Dėliai to: — Kviečiame visus lietuvius amerikiečius, kurie turi pažinčių su kongresmanais ir senatoriais, parašyti jiems laiškus prašant paremti mūsų pasiūlymus.

— Kviečiame visus tuos, kurie gali prieiti asmeniškai prie kongresmanų bei senatorių, kad sudarytų pasimatymus ir išdėstytų mūsų nusistatymus dėl D.P. įstatymo pakeitimo.

— Pasirūpinti paskelbti vietinėje spaudoje ir nušviesti palankioje formoje ir tinkamoje vietoje BALF-o nusistatymus.

— Ieškoti rėmėjų vietinėse tautinėse organizacijose, iš kurių būtų rašoma bei asmeniškose pasimatymuose išdėstoma kongresmanams ir senatoriams mūsų reikalavimai ryšy su nauju D.P. įstatymo pakeitimu.

Visus čia paminėtus žygius reikia vykdyti neatiidžiai, nes gautomis žiniomis bilius numatoma svarstyti laike 2-jų savaitių.

BALF Imigracijos Komitetas.

Kiekvienas žmogus turi kitame žmoguje veidrodį, kuriame jis gali aiškiai įžiūrėti savo paties silpnąsias, trūkumus ir įvairius blogumus; bet mes dažnai elgiamės šiuo atveju kaip šuo, kuris loja veidrodį, manydamas, jog matė ten ne save, o kitą šunį.

Sopenhaueris.

Aukštągirės Dvasia.

Kelionė aplėdžiant tėvynę

KELIONĖ VAKARŲ LINK

Netrukus pradėjome slinkti Tauragės link. Juo arčiau Tauragės, tuo labiau keliai buvo užkimšti kariuomenės gurguolių.

Bevažiudami įsimaishėme į vokiečių gurguolių tarpą. Vieną kartą mus išvijo iš vokiečių gurguolės tarpo karininkas, bet kareiviai vėl mus priėmė ir važiuavome kartu toliau. Taip pamažu bevažiuojant, ėmė Antytė kalbėti su vokiečių kareiviu, kuris pasirodė mums labai žmoniškas. Mums leidus, jis išlipo į mūsų vežimą. Tuoj prie jo prisitaisė dar keli kareiviai, kurie taip pat ėlipo į mūsų vežimą. Mat, pasirodė, kad jų arkliai buvo tiek nuvarginti, kad jie buvo priversti eiti pėsti. Tokiu būdu jie džiaugėsi, kad pateko į mūsų vežimą, o mums irgi buvo neblogai, nes dabar nebijojome, kad būsime išmesti iš kelio, kol vokiečių gurguolės pravažiuos. Tuo tarpu visas kelias buvo vokiečių gurguolių užgultas. Galų gale dėl atgarsio vienas kareivis paėmė vadžias į savo rankas, o Vacį ir prietelkas iškeldino iš vežimo ir liepė eiti prieš arklius, kaip areštuo tiems. Aš tik vienas pasilikau tarp tų kareivių vežime. Tokiu būdu mūsų vežimas neatrodė, kad būtų civilių žmonių važiuojamas. Žinoma, mes irgi pasistengėme tiems kareiviams atsilyginti už mūsų globojimą, obuoliais pavaišindami.

Prie pat Tauragės pamatėme kelio dešini-

nėje pusėje visą eilę didžiųjų patrankų, kurios buvo išrikiuotos rytų link. Iš kairės pusės Tauragės priemiestis buvo apšaudomas rusų tankų.

Mieste civilių gyventojų jau nebuvo. Vadinasi, miestas buvo iševakuotas. Tik kariški patruliai stovėjo ant gatvių sankryžų. Tiesa, vienoj gatvėj pastebėjau eilę mūsų žmonių vežimų, kurie laukė eiles pravažiavimui, o tuo tarpu jų užnugarėje dūmų kamuoliai ritosi per namus nuo priešų ugnies. Mes ramiai važiuavome, niekas mums jokios pastabos nepadarė. Svarbiausias dalykas buvo pervažiuoti per Jūros upę, nes girdėjome, kad greitai laiku tiltas bus išsprogdintas. Ir čia puikiai mums pasisekė.

Pervaziavus Jūrą, mūsų širdys ramiau atsikvėpė, nes didžiausias sunkumas, kuris gulėjo mums ant krūtinės, nusirito.

Pradėjome vėl važiuoti. Sutemo visai. Nieko aplinkui nematyti. Tik vokiečių kareivių šauksmai girdisi, ir nuolat vienas kitą ragina, kad greičiau važiuotų. Mūs irgi ragina. Mūsų arkliai vos paslenka.

Pavažiavus gerą kelio galą, pradėjo fronto linijos ženklai ryškėti. Ypatingai tas šviesos stulpas, kurį paskutinę naktį savo tėviškėje per visą laiką matėme, pasirodė visoj savo didenybėje. Juo toliau važiuavome, tuo tas šviesos stulpas ryškėjo. Šitas reiškinys man visai nepatiko. Pradėjau dairytis.

Ir taip mums bevažiuojant, užtinkame vieną lietuvių vežimą, judantį priešinga linkme pro mūsų šalį. Sužinojome iš jų, kad važiuojame atgal į frontą, tai yra tolstame nuo Vokietijos. Nieko nelaukdamas, liepiau pa-

sisukti iš kelio ir leidau vokiečių kolonai važiuoti pro šalį. Kareiviai, pripuolę prie mūsų, liepė važiuoti kartu, bet griežtai atsakius, kad negalime, nes mūsų arkliai nebepaeina. Tada buvau apskūstas kolonos viršininkui, bet jis, sužinojęs iš manęs, kad esame civiliai žmonės, leido mums pasilikti. Vadinasi, pasprukome iš vanagų, kurie kažką norėjo padaryti su mumis.

Grįžome atgal. Bevažiuojant Antytė užklauskė vieno vokiečių dalinio, stovėjusio ant kelio:

— Ar galima be leidimų įvažiuoti į Vokietiją?

Vienas iš vokiečių kariškių tuoj prisistatė prie mūsų vežimo ir davė paliepimą:

— Imkite iš vežimo daiktus ir dėkite į mašiną. Mes išduosime leidimus ir nuvešime į Tilžę.

Matau, kad čia jau velniava. Mano Vacys norėjo toliau važiuoti, bet karys neleido, surikdamas:

— Halt! (Stok!).

Tada griežtai jam atsakiau:

— Mes esame ne vieni. Turime važiuoti su savo grupe, o mūsų grupė yra toliau. Prie jos turime dabar važiuoti.

Vokietis nutilo. Mes nuvažiuavome toliau. Prietelkoms uždraudžiam nereikalingas kalbas vesti su vokiečių kareiviais.

Tilžės link lauko žandaras neleido mums važiuoti, o nurodė Sartininkų link. Kelias buvo blogas, tolimas ir sudarė vingio apie dvidešimt penkių kilometrų. Pavažiavę Sartininkų link keletą kilometrų, ėmėme ieškoti nakvynės. Naktis buvo taip tamsi, kad

negalima buvo įžiūrėti, ar prie kelio stovi medis, ar ne. Tokioje tamsumoje turėjome susirasti nakvynę. Arkliai vos slinko keliu. Taip mums bejudant, išgirdome kairėje pusėje pasikalbėjimo garsus ir mašinų dūžimą. Pasukome iš kelio ta kryptimi. Pavažiavus kokį kilometrą, radome trobėsius ant kalno. Kieme stovėjo daug mašinų ir vežimų su arkliais. Ir čia mes sustojome. Per kryžiaus vargus gavome arkliams pašaro, o sau, žinoma, nesirūpinome, nes čia nieko nebūtumėme gavę, jeigu ir būtumėme norėję, nes jau buvo nakties pirma valanda, kas tuo laiku ir taikos metu valgyklose nebuvo gaudama valgyti.

Norėjome atsigulti ant šieno, tačiau ant jo vietos nebuvo, nes taip žmonių buvo nugultas. Nutarėme atsigulti ant žemės prie savo vežimo, nes ant vežimo nebuvo vietos kur gultis. Mums besitaisant sau guolį ant dirvono, lietus pradėjo lyti. Tada vežimą apdengė šiaudais bei šienų, nes bijome, kad neperšlapyt mūsų daiktai, o patys atsigulėme ant lietaus, nes neturėjome kuomi nuo jo prisidengti. Žinoma, poilsis buvo neperpuikus, bet kadangi antra naktis buvo nemiegota, tai mano bičiuliai, kai gulėsi, tai ir užmigo. Lietus jiems miegoti nekludė. Tuo tarpu aš nebuvau tiek išvargęs, nes praeitą naktį buvau kiek miegojęs, tai dabar linojant nelabai miegas ėmė. Palindau po vežimu, kad lietus nelytų man ant galvos. Taip čia mar bedribsant, išgirdau dviejų karių, einančių pro šalį, tokį pasikalbėjimą.

— A čia yra pavojinga?

— Ne, visai saugu.

(Bus daugiau)

Kanados Lietuvių Gyvenimas

Apie susimaišiusius ir surizgusius organizacijų vardus...

Malonūs lietuviškosios spaudos mylėtojai ir jos skaitytojai, ypač kanadiečiai lietuviai, be abejonės, bus visi skaitę "N. L." Nr. 3 (95), iš sausio 21 d. žurnalisto J. Kardelio interviu su Kanados Lietuvių Centro Tarybos pirmininku J. Juškevičium. Tačiau skaityti — yra vienas dalykas, o suprasti — kas "diplomatiškai" parašyta — jau kitas...

Ir, nors pabaigoje pasikalbėjimo p. Kardelis teigia, kad: "Šiuos p. Pirmininko labai aiškius pasisakymus patiekiau GG. Skaitytojams", bet, tikrai, kad tie, vargšai skaitytojai, jaučia, ne kitaip, kaip toji moterėlė iš bažnyčios sugrįžusi:

— Kad gi gražiai, vaikeliai, tas kunigėlis per pamokslą kalbėjo, jog aš net apsišverčiau...
— Tai ką gi jis pasakė?
— A, kad, žinot, nė nesupratau...

Ne kitokia istorija, galimas daiktas, yra ir su "Nepriklausomos Lietuvos" skaitytojais, kurie tą interviu skaitė. Tuo labiau, kad ir p. Kardelis, nors kaip iš visko matyti, kreipėsi pas p. Pirmininką turėdamas aiškų tikslą prieš akis ir, žinoma, turėjo aiškiai susformulavęs klausimus iš anksto, nes jo norėta gauti žinių apie numatomą kovo 26-27 dienomis KLT (Kanados Lietuvių Tarybos) suvažiavimą. Ir štai, daugiau negu įpusėjus pasikalbėjimui, buvo rastas reikalingas paklausti:

— Apie KLT tikslus ir uždavinius, Tamsta, p. Pirmininke, labai aiškiai pasakė ir dėl to, esu tikras, niekam abejonų nekils, bet... apie kokią organizaciją Tamsta kalbi? (Še. tau, boba, devintinė!... Pr. Al.)

Na, o dabar — p. Pirmininkas atsako:
— Tamsta teisis: organizacijų vardai bei pavadinimai dabar tikrai yra susimaišę ir surizgę, kad tikrai jau sunku būtų ir vienos, ir kitos organizacijos nariais, nes pasaulis (Babelio bokšto istorija kartojasi?... Pr. Al.)

Tačiau grįžkime prie pradžios interviu ir peržvelkime, nors trumpai, viską, kas laikraštyje, veik per keturias skiltes, prirašyta.

Pirmiausia, žinoma, pats p. Kardelis formuluoja Kanados Šv. Jono Krikštytojo, SLA ir Lietuvių Centro Tarybos tikslą, kad tas jos tikslas, esą, ap-

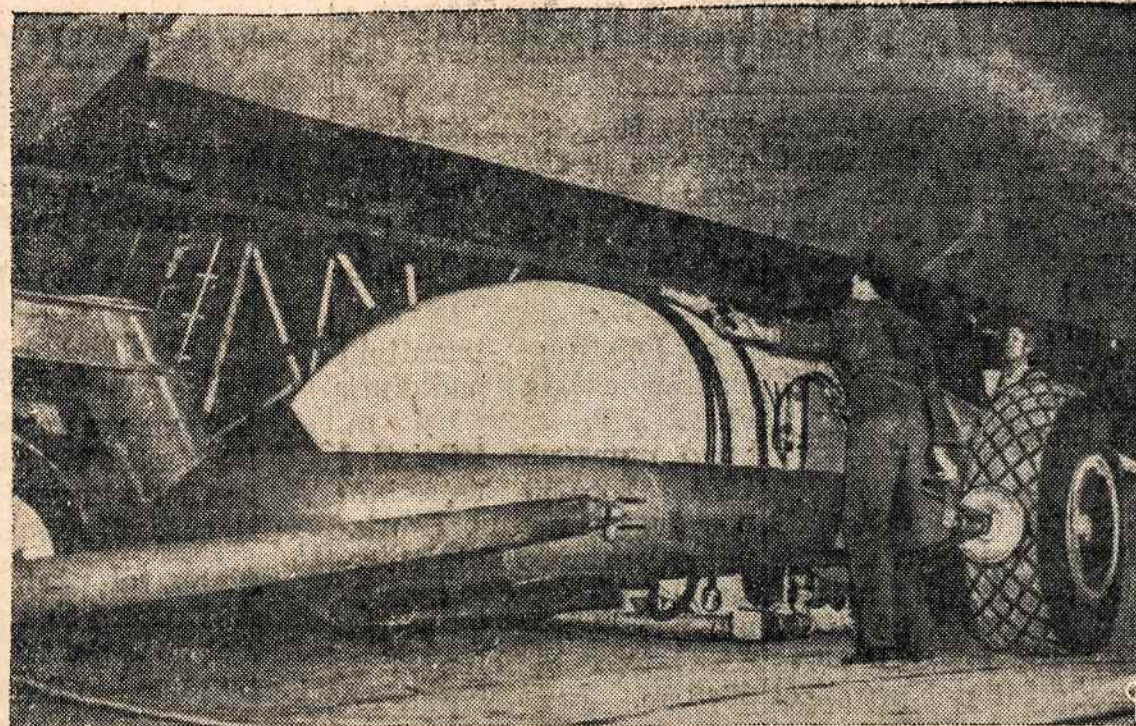
jungti (sujungti? P. A.) visus Kanadoje gyvenančius lietuvius į visų bendrą vienybę ir t.t. Po to jau p. Pirmininkas priitaria nepartinės KLT organizacijos tikslų formulavimui, pabrėždamas, kad p. Kardelis, nors ir naujas kanadietis, bet kaip laikraštiniškas, kuriam, "be abejo, teko dirbti organizacinę darbą", visa tai gerai supranta... Taipogi dar "pagiria" p. Kardelį, kaip "nepartinį" ir "nesrovini" asmenį, redagavusį tremtyje "Lietuvių žodį" ir pan. ("Lietuvos žinių" nemini... Pr. Al.).

Dar toliau p. Juškevičius sumini keletą paragrafų iš neseniai paruošto KLT Statuto projekto, kuris skyriams yra išsiuntinėtas ir skyrių valdybos, be abejonės, yra supažindinusios narius, bei aptarusios paragrafų priimtinumą ar nepriimtumą, ir, pagaliau, kaip jau anksčiau minėta, p. Kardeliui išikišus su klausimu: apie kokią organizaciją pirmininkas kalba, o pastarajam "pasibėdavojus", kad dabar organizacijų vardai yra labai "susimaišę ir surizgę", p. pirmininkas deda šitokį "credo" "paaiškindamas" kas per organizacija yra toji Kanados Lietuvių Taryba:

— Kanados Lietuvių Taryba yra sena Kanados lietuvių organizacija, kuri apjungia visas savišalpinės, bažnytinės, politinės, ekonominės ir kitas organizacijas ir klubus...
Čia, gerbiamieji, ir man, nors nebūnančiam nė vienos iš sumintų organizacijų nariu, kad apsaugojus jų "integralumą", tenka prikišti sąvąs "trigrašis".

Aš norėčiau pabrėžti, jog, anaiptol, Kanados Lietuvių Taryba neapjungia nė vienos iš p. pirmininko sumintų organizacijų, kaip tokių — jų visumoj, o tik paskirus tų organizacijų narius, kurie yra pareiškę norą būti ir vienos, ir kitos organizacijos nariais, nes pasaulyje dar nėra išrasta tokia universali organizacija, kuriai turėtų subordinuotis ir paklusti visos kitos organizacijos...

Turint galvoj, kad, pav., ir suminėtas savišalpinės draugijos, jei paimsime tik Torontą — jų čia yra, berods, net trys: Kardelis formuluoja Kanados Šv. Jono Krikštytojo, SLA ir Lietuvių Centro Tarybos tikslą, kad tas jos tikslas, esą, ap-

Fort Worth, Texas, atvežta 42,000 svarų bomba, kuri vadinasi — "Earthquake", kad užkrauti ją į B-36 didžiulį bomberį, kuris ją nuvežtų išbandymui. Tai sunkiausioji bomba kokia ligi šiol buvo padaryta.

savo specifinius tikslus ir visai Centro Taryba nutarė steigti ninkas kalba, kiekvienam eilinė nemano, kad jas, kaip to- skyrius, tačiau ir vėl bėda... "i niam Kanados Lietuvių Tary- kias, gali "apjungti" Kanados tuos skyrius "suėjo" ne orga- bos organizacijos nariui, nors Lietuvių Centro Taryba. Tas nizacijų atstovai, bet pavieniai jis turėtų ir Saliamono galvą, pats yra ir su bažnytinėmis or- asmens"... (suprask: ne in cor- ganizacijomis ar grupėmis, kaip pore... Paimtieji kabutėse — p. jas bepavadintume. Jei, pav, Juškevičiaus žodžiai. Pr. Al.)

Ne kitaip yra ir su politinė- mis bei ekonominėmis organiza- cijomis. (Žinoma, gal būtų ir ne pro šalį turėti artimus ryšius, ypač su ekonominėmis. Gal kai kas iš jų "ekonomijos" nubirėtų ir į KLT kasą...)

Taigi, matote! Veltui pastan- gos tas organizacijas subordi- nuoti po savo sparnu. O, vis dėlto, p. pirmininkas įsakmiai pabrėžia: "Taigi — KLCT yra aukščiausias visų Kanados Lietu- vių ir jų organizacijų (mano pabr. Pr. Al.) organas."

Toliau tų dviejų pasikalbėji- me iškyla šitokia neaiški mig- la, kad, esą, kaskart vis dau- liai. Taip, esą, ir susidarė ter- giau atvykstant iš užjūrio minų neaiškumas, nes vardas tremtinių ir jiems apsigyve- ir tai ir kitai organizacijai liko nant tokiose vietovėse, kur se- tas pats. (Apie kokias čia "tą nųjų ateivių organizacijų nėra, ir kitą" organizacijas p. pirmi-

ninkas kalba, kiekvienam eilinė nemano, kad jas, kaip to- skyrius, tačiau ir vėl bėda... "i niam Kanados Lietuvių Tary- kias, gali "apjungti" Kanados tuos skyrius "suėjo" ne orga- bos organizacijos nariui, nors Lietuvių Centro Taryba. Tas nizacijų atstovai, bet pavieniai jis turėtų ir Saliamono galvą, pats yra ir su bažnytinėmis or- asmens"... (suprask: ne in cor- ganizacijomis ar grupėmis, kaip pore... Paimtieji kabutėse — p. jas bepavadintume. Jei, pav, Juškevičiaus žodžiai. Pr. Al.)

Čia p. Juškevičius reikėtų paklausti: negu jis mano, kad tremtiniai — yra kokie nors iš aziatiškų stepių atvykę žmo- nės ir niekur, jokiose organiza- cijose nedalyvavę? Norėtųsi p. pirmininką užtikrinti, kad atva- žiavusiųjų eilėse yra visokių pažiūrų, visokių pakraipų žmo- nių ir visokių organizacijų na- rių: ir krikdėmų, ir socialde- mokratų, ir valstiečių liaudin- kų, ir tautininkų ir kitokių kitokiasių. Tad kodėl gi jie negali įeiti į vieną, siekiančią bendrų lietuviams tikslų orga- nizaciją, neperėję pirmiau per Kanados lietuvių organizacijų filtrą?...

Toliau p. pirmininko "pasi- bėdavoja": Tokiu būdu, iš organizacijų atstovų organiza- cijos pasidarė skyriai, kuriuose ko savo vardą. O tai organiza- cijai, kurią ji suorganizavo, pa- siūlyti išryškintą vardą: **Kana- dos Lietuvių Tarybos Organi- zacija**. Ją sudaro atskiri as- tant tokiose vietovėse, kur se- tas pats. (Apie kokias čia "tą nųjų ateivių organizacijų nėra, ir kitą" organizacijas p. pirmi-

žia Pirmininkas p. Juškevičius, surasti "Amerika" Kanadoje — toks vardų išriškinimas bus netektų besidomauti. aiškus ir teisingas, nes ši pa- Tuo labiau, kad tie žmonės, vienių asmenų organizacija yra kurdami savas, mums ne vi- sukurta ne kieno kito, tikslai siems suprantamas, "machina- pačios Kanados Lietuvių Cent- cijas", turi savų tikslų. Apie ro Tarybos. Aš manau, kad to- tuos tikslus, jeigu bus reikalingas, kio KL Centro Tarybos nusi- pasilieku teisę dar kitu kartu statymo ir reikia laikytis — tai pakalbėti.

ir bus aišku".
Ir viena tik noriu pabrėžti, kad KLT išsiplėtusi ir gražiai veikiančiai nepartinei organiza- cijai — visai nėra reikalo šaukti, ligiagrečiai su jų suvažiavi- mu, dar ir visokių organizacijų atstovus, kad sudaryti jos veikimui kontroliuoti dar kokį tai "politbiurą" ("polit- steigiamajam susirinkime ar biurai" šiame krašte ne ma- doj). Tuo labiau, kad į šią or- ganizaciją ir dabar įeina visų srovinių asmenys, kaip organiza- cijos nariai. Jie gi visi turi vie- ną bendrą ir labai kilnų tikslą — kultūrinį ir Tėvynės laisvi- nimo darbą.

Ar kas nors organizacijų is- torijoje yra girdėjęs tokius "fo- kusus", kad pav., kokios nors organizacijos steigėjai, savo steigiamajam susirinkime ar suvažiavime, būdami išrinkti į vėliau organizacijos pavadinimą tik sau pasilikti, o tos organi- zacijos skyriams — "išrastų" kitokį vardą? Manau, to nie- kas nėra girdėjęs.

Ir kas gi tuo atveju belieka daryti gražiai veikiantiems KLT net devyniolikai skyrių: važiuoti atstovams suvažiavi- man į Montrealį ir ten, išklaui- sius savo "gimdytojos" KLCT naujų "išradimų", vėl skirsty- tis į namus?

Mano išmanymu, reikia Ka- nados Lietuvių Tarybos sky- riams šaukti atstovų suvažiavi- mą, kad ir Toronte, kur gyve- na apie ketvirtadalis visų Ka- nados lietuvių ir kur vietovė artimesnė visiems skyriams negu Montrealas, ir čia išrinkti Tarybos Centro Valdybą, pa- sitarti dėl tolimesnio veikimo ir veikti taip, kaip ir ligi šiol tie skyriai veikė. Gi grupės montrealiečių norima naujai

Kovoti už Lietuvos iš- laisvinimą ir Nepriklausomybę yra visos lietuvių tautos ir visų lietuvių, kur jie bebūtų, švenčiausia pa- reiga.

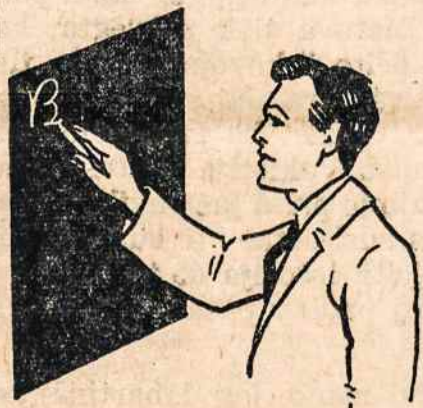
Prof. M. Krupavičius, Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto Narys.

Juozas Kasinskas
Inc.
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
602 Washington Blvd.
BALTIMORE 30, Md.
Tel. Lexington 8595
Lithosinai dėl visokių reikalų.
Patarnavimas Dieną ir Naktį.

JEI NORI GREITAI ISMOKTI ANGLŲ KALBĄ, ISIGYK — "ANGLŲ KALBOS MOKYTOJAS"

Norintiems angliškai pagal gramatiką išmokyti, patariama įsigyti knygą **ANGLŲ KALBOS MOKYTOJAS**. Joje yra naudingi pasikalbėjimai: keliaujant traukiniu, pas gydytoją, pas siuvėją, krautuvėję ir panašiai. Knyga turi 174 puslapius, stiprių viršelių. Knygos kaina tik \$2.00.

DARBININKAS
366 W. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

Visiems plačiai žinomas pasakymas, kad jei- gų barsukas vasario 2 išlindęs iš olos pamato sa- vo šešėlį tai jis jo išsigandęs sprunka atgal į ola ir tas turi reikšti ilgą žiemą. Ar tas tikra ar ne, bet vis tik yra aišku, kad dar žiemos tik vidurys ir antroji pusė žiemos turi savo jėgą parodyti. Šis vaizdas parodo tūlo stebėtojo, tos pranašystės bandymus.

Ir "išvaizda" yra tikrai pusė istorijos!

UŽSISAKYK DABAR PAS SAVO FORDO DYLERI

Paimk ratą... ir bandyk naujo Fordo "FEEL!"

The Fashion Academy New York yra žinoma per 20 metų metinių "Ameri- kijoje puikiausiai pasipuošusių moters" parinkimu. 1949 m. Fordas buvo pa- rinktas, gauti Madų Akademijos Auks- nį Medalį 1949 automobilių modelių pa- rodoje dėl jo puikios išvaizdos, ir pa- prastumo. Šis nepaprastas pripažinimas buvo duotas dėl puikaus standartinio darbo Fordo Styling Departamentui ir Design Consultant George Walker of De- troit.

Gold Medal Award
FASHION ACADEMY OF NEW YORK SELECTS

The '49 Ford
AS THE "FASHION CAR OF THE YEAR"

Citation "The 1949 Ford embodies all the essential qualities of good taste, modern design and subtle harmony in line and color. It is indeed a

compliment to the style-conscious woman who will recognize and appreciate the flattering background it provides for her best dressed appearance."

President, The Fashion Academy of New York

Ged. Galvanauskas

Lietuva Kryžiaus Keliais

Ūkininkų sukilimas. Dar praėjusių metų gruodžio mėn. antroje pusėje pasisklido žinia, skelbianti ūkininkų sukilimą. Toj U. P. (United Press) žinia buvo patalpinta praėjusių metų gruodžio 24 d. Amerikos, Vokietijoje leidžiamame laikraštyje, "Die Neue Zeitung", kuri taip skamba:

"Sovietiniame žurnale "Tarybų Lietuva", gruodžio mėn. numeryje, Lietuvos komunistų partijos centro sekretorius A. S. Trofimov praneša apie Lietuvos ūkininkų sukilimą. Jis išsiskaitęs Lietuvos ūkininkus varant į kolchozus. Jis sako: "Buržuaziniai nacionalistai Lietuvoje ėmėsi teroro priemonių, žudymų, kad sutrukdžius tarybinės liaudies didįjį atstatymo darbą ir pastangas padidinti gamybą". Trofimovas toliau priduria: "Nacionalistai priešinosi įkurti kolchozus. Pasipriešinimas esąs palaužtas. Tačiau komunistų partija turi išrauti pagrindinio judėjimo likučius".

Toji žinia aplėkė visą pasaulį. Lietuviai tremtiniai, gyvenantieji irgi nežmoniškose sąlygose, pasiskelbė liūdesio dienas, kuriuos išpuolė Kalėdoms ir Naujaisiems Metams.

Sovietai pirmą kartą aiškiai prisipažino, kad reikia išnaikinti "nacionalistus". Bet jie juk sudaro 99% lietuvių. Pavergtoji Lietuva turi mažiau komunistų, negu JAV, kuriose praėjusios rinkimuose nuo jų Wallace gavo 2% balsų. **Nacionalistų išnaikinimas, reikia išnaikinti visos lietuvių tautos.** Juk Trofimovas yra rusas, valdininkas — taip pat rusai. Jis kalba apie nacionalistų, kaip apie lietuvių išnaikinimą.

Kai vyksta šis žiauriausias persekiojimas, kai šimtai tūkstančių lietuvių kenčia priverčiamojo darbo stovyklų pragare, kuriame negali žmogus ilgai trijų metų išgyventi, susirinkusioji Paryžiuje UN'o, lyg pasityčiodama svarsto žmogaus laisvės klausimą ir pasmerkia genocidą: tautų persekiojimą ir bet kuriais sumetimais naikinimą. Kodėl sovietai atvirai prisipažino

no naikiną lietuvių tautą? Jiems reikėjo surasti priežastį, kad padengus jau ankstyvesnius naikinimus.

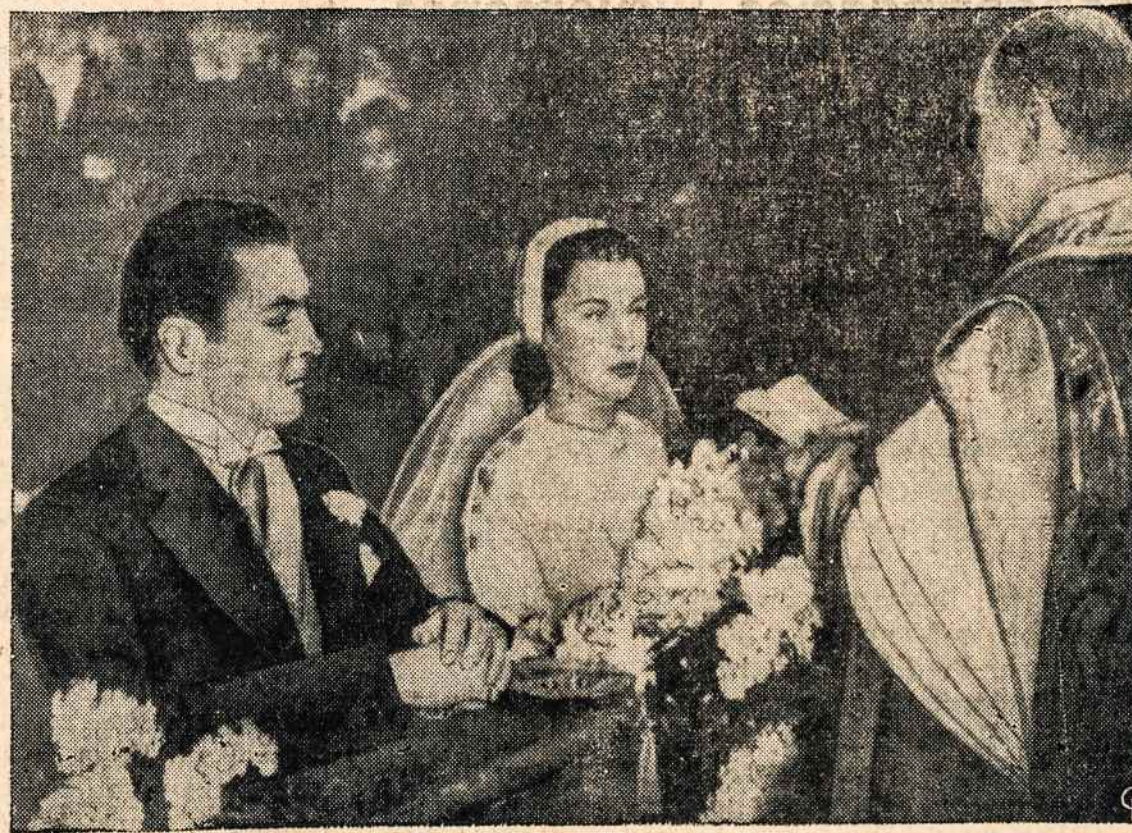
Slaptas įsakymas. The News letter from behind the iron Curtain — Naujas laiškas iš anapus geležinės užuolaidos, skelbia Politbiuro įsakymą Šiaurės fronto armijos IV skyriui. Tas įsakymas parašytas liepos mėn. 1948 metais ir pasirašytas M.G.B. pareigūno Abakumov. Jo nurodymais lapkričio ir gruodžio mėnesiais 1948 m. turėjo būti vykdomas teroras Pabaltės valstybėse. Pagal tą įsakymą turi būti iš Lietuvos išvežti: politiniai kaliniai, nors jie būtų ir nenuteisti, kalėjimų prižiūrėtojai, jei jie nekomunistai, buvę kariai ir jų šeimos, buvę valdininkai, mokytojai ir profesoriai su šeimomis, kunigai, teisininkai, inžinieriai ir t.t.

Iki rugpjūčio 1 d. 1948 met. M.V.D. (Ministerstvo Vnutrennich diel) pareigūnai turi pasirengti apskrityje. MGB (Ministerstvo gosudarstvenoj bezopastnosti) daliniai priskiriami prie geležinkelio stočių. Už tai jie gauna papildomą maisto davinį: 200 gramų riebalų, 150 gr. cukraus, 200 gr. konservų žuvų, kakao, biskvitų (pyragaičių) ir degtinės. Jie apginkluojami papildomais ginklais.

Išvežimas pradedamas viename mėn. pajūryje ir Vilniaus srityje. Jis daromas nuo pajūrio link Vėlikų, o iš Vilniaus srities — į Minską, iš vidurinės Kauno srities gabenami Jaroslavlį kryptimi.

Asmenys sulaikyti, šiam įsakymui įsigaliojus, už šnipinėjimą, gandų skleidimą, pasipriešinimą valdžiai, pabėgimą ir tt. neišvežami, bet MGB dalinių vietoje sunaikinami.

MGB turi teisę savo nuožiūra pasirinkti: išvežti ar vietoje sunaikinti, grasant priešui, esant susirinkusioji Paryžiuje UN'o, lyg pasityčiodama svarsto žmogaus laisvės klausimą ir pasmerkia genocidą: tautų persekiojimą ir bet kuriais sumetimais naikinimą. Kodėl sovietai atvirai prisipažino

Plačiai spauda rašė apie judamų paveikslų pasaulio žvaigždes — Tyrone Power ir Linda Christian, kurie nuvyko į Romą ir senoje Romos Katalikų bažnyčioje priėmė Moterystės Sakramentą. Šis vaizdas parodo tą iškilmingą momentą kai Msgr. William Hemmick, iš Washington, D. C., Santa Francesca Romana bažnyčioje atlieka moterystės Sakramento apeigas. Tose vedybose dalyvavo Italijos valstybės didieji valdininkai.

sus baigė apie 10,00 asmenų. Nuo liepos mėn. pradžios MGB daliniai pradėjo teltis ties Baranavočiais, rytinėje Lenkijos dalyje. Vyriausiojo teroro vykdytoju Lietuvoje buvo paskirtas J. S. Gavedov. Jis buvo 1940-41 politiniams reikalams komisaras švenčionių apskrityje. 1942-48 met. dirbo MGB centre, užsienio saugumo centre.

Lietuvos sukolchozinimas. Sovietai užimdami Lietuvą, žadėjo neliesti jos ūkinės ir socialinės santvarkos, bet tie pažadai tiek buvo tesėti, kaip sovietų visuomet ir visur. Jie buvo tuojau sulaužyti. Sovietų pažadai neturi jokio pasitikėjimo.

Štai kad ir tas pats sovietinis laikraštis "Tiesa" gruodžio 12 d. 1948 m. plačiai rašė apie ūkių kolektyvizaciją: "Dabar respublikoje jau yra daugiau 300 kolektyvinių ūkių. Jų skaičius sparčiai auga. Šakių, Šiaulių ir Joniškio valstiečiai jau dirba kolektyviniuose ūkiuose. Toj pati "Tiesa", kiek anksčiau, būtent, lapkričio 13 d. 1948 skelbė, kad jau tada Lietuvoje buvo 350 kolchozų, o Vilniaus radijas šiais metais sausio mėn. 1 d. paskelbė, kad jau yra 600 kolchozų.

"Tiesa" spalio 31 d. 1948 m. numeryje puola Viešintų valsč. "buožes", būk, jie nesumokėjo mokesčių. Tūlas Mesys Jonas už pirmąjį metų ketvirtį buvo nesumokėjęs 5,319 rublių mokesčių. Išėitų, kad Mesys už visus metus nuo 30 ha. turi mokėti apie 20,000 rublių mokesčių. Tokie ūkininkai yra skelbiami "buožėmis", sobotuotojais ir kenkėjais.

Sovietai pirmiausiai apdeda ūkininkus milžiniškais mokesčiais ir duoklėmis. Jų neištesant, ūkininkai nustoja ūkių, ištremiami Sibiran, o geriausiu atveju tokie kenkėjai varomi į kolchozus.

Kolektyviniai ūkiai yra didžiausios baudžiavos sistema, kur žmogus netenka laisvės ir visiškai priklauso nuo valstybės valios. Prižiūrėtojai dažniausiai yra MVD agentai; komunistai, kolektyvinių ūkių viešpaciai, ne vien prižiūri baudžiauninkų darbą, ir seka kas su kuo ką kalba, ar su kuo bendrauja. Kolektyviniai

NENUSIMINSIU

Slenka padangėmis debesys pilkos;
Slenka iškur, nežinai.
Apgulė sielą mintys - vagilkos,
Griaudamos, kaip kirminai.

E, jūs nenaudėlės, siurbelės-dielės,
Slenkančios juoda minia!
Mintys beširdės, mintys besienės,
Negi apveikite mane? [lės,

Saulė, žinau, įkyriai debesuotą
Dangų nušvies spinduliais,
Mėliną skliautą neišmatuotą
Džiaugdamas žemei atskleis.

Man tik vienam, debesų nusi-Saulės nešvies spinduliais? [minė
Ko gi man liudna? Ko gi krūti-Taip atsidūso giliai? [nė

Ne, neapveiksite, tingios tamsybės;
Vargo šešėliais tuščiais!
Miega krūtinėj' jėgos-galybės;
Tik išsiręsiu pečiais.

Tik išsiręsiu, tiktai atsikvėpsiu
Oro grynėsniu plačiau;
Visą žmoniją meile apglėbsiu,
Lietuvą visgi karščiau.

Maironis.

ūkiai yra priemonė žmogui visiškai pavergti, kad jis neturėtų galimybės laisvai galvoti.

Kolektyviniai ūkiai yra priemonė užgniaužti kovą dėl lietuvių tautos išsilavinimo. Lietuvių tauta iki šiol žiauriausiose sąlygose vis tik tveria, kovoja ir laukia laimingos minutės išsilaisvinti iš žiauriausios prispaudo.

Ta pati "Tiesa" praėjusių metų gruodžio 16 d. numeryje praneša, kad 1947 m. gruodžio mėn. 12 d. Ministerių Taryba, komunistų partijai pasiūlius, nutarė sudaryti "buožių" sąrašus. Į tuos sąrašus turi būti įtraukiami asmenys, kurie Lietuvoje valdė didesnius žemės sklypus. Tame pačiame laikraštyje nusiskundžiama, kad tie sąrašai vis dar nesudaryti, o daugelis kenkėjų už piliavų neatidavimą, už mokesčių nesumokėjimą teismui neatiduoti. Tas reikštų tą patį, jeigu pasakytume, kad tokie dar neišstremti mirčiai nuo bado ir šalčio.

Ši šurpi istorija daugeliui brolių amerikiečių atrodys, lyg pasaka, bet ta pasaka neišgalvota, o paremta faktais, kuriuos visus net negalėtum šio laikraščio skiltyse sutalpinti.

Lietuvos Mokyklos. — "Tiesoje" praėjusių metų spalio 31 d. numeryje

švietimo ministeris Vl. Niunka skelbia, kad Ignalinos gimnazijoje, švenčionių apskrityje daug esama nepatikimų mokytojų. Čia sumini eilę mokytojų, pav.: Petravičių, Mudėnaitę, kurie dar nėra atsikratę religinių prietarų, lanko bažnyčią ir duoda blogą pavyzdį mokiniams. N. Petravičius yra klerikalas, praktikuojas tikintysis, savo bute laiko šventųjų paveikslus, Jis atsisakė prisipažinti kaltu. Marija Alseikienė buržuaziais laikais priklausė skautų, šaulių ir tautininkų organizacijoms. Jos vyras Liudas Alseika Smetonos valdžios buvo siunčiamas į įvairias buržuazines valstybes, o iš ten sugrįžęs, skelbė buržuazinę vakarų kultūrą. Šie ir dar šeši mokytojai yra atleidžiami.

Apie kokias teises kalba UN'o, kai žmogus yra persekiojamas dėl savo ištikinimų. Ar UN'o yra žinomas bolševikinis teroras? Jeigu žinoma, kodėl skelbia nuostatus, kurių nesiima vykdyti?

"Tiesa" praėjusių metų balandžio 17 d. numeryje skatina būti budriems. To laikraščio vedamajame dėstoma "Raseinių apskr. mokyklose dar iki šio meto turi prieglobstį klerikalai ir moraliniai pakrikę asmenys. Pav. Šiluvos mokytoja Beržinienė, buv. šaulių vadė, skleidžia religinius prietarus. Ukmergės apskrityje mokyklose pralindo nepatikimi asmenys. Liaudies švietimo reikalai patikėti buv. jaunlietuviui. Anuomet jis priklausė fašistinei organizacijai, ir tas fašistai laikis sugebėjo įsitemti apskrities komiteto sekretoriui Korabeikovui, ir ardyti švietimo darbą.

Mokiniai yra "šviečiami". Mokytojas Raičinskis mokiniams skaitė paskaitą "Vatikano reakcinė politika" — Jurbarko mokytojas Greičius mokytojų konferencijoje skaitė paskaitą "Leninas apie komunistinį jaunimo auklėjimą."

Praėjusių metų pabaigoje švietimo ministerijos vadovybė buvo pakeista. Jos priešakyje atsistojo Niunka, o jo pavaduotojas Knyva. Juodu griebėsi ne tik pašalinti mokytojus, bet ir išvalyti universitetą. Iš Kauno universiteto išvalyti 7-tame pusl.

"Darbininko" 1949 Kalendoriai Su Aušros Vartų Paveikslu

Apie Kalendorius Gražiai Atsiliepia

"Darbininko" 1949 metų sieniniai kalendoriai yra išleisti labai meniškai su Aušros Vartų Stebuklingosios Švč. Marijos paveikslu, ir koplyčios vaizdu, su Gedimino kalno piliimi ir su Lietuvos motina, kurios rankose laikomas kūdikis tiesia savo rankutę prie Aušros Vartų Dievo Motinos. Pačiame kalendoriuje yra kiekvienos dienos šventųjų vardai pažymėti; pasninkai ir vigilijos atžymėtos žuvelėmis; sekmdieniai ir šventadieniai atžymėti raudona spalva.

Gavusieji kalendorius apie juos gražiai atsiliepia ir nuoširdūs "Darbininko" prieteliai ir rėmėjai kalendoriaus Fondan šią savaitę prisiuntę aukų sekantieji:

Magdė Vosilūtė, Waterbury, Conn.	3.00
Mary Pūzelis, Cleveland, Ohio	1.00
Elzbieta Pikelienė, Cleveland, Ohio	1.00
Mrs. Geo. Wensky, Minersville, Pa.	1.00
Mr. Walter Bukauskas, Cicero, Ill.	1.00
Rose Miller, Minersville, Pa.	1.00
Mary Bellunis, Minersville, Pa.	1.00
P. Steponaitis, Tarriffville, Conn.	1.00
Mr. Joseph Balukiewicz, Phila. Pa.	1.00
P. Lukas, Brooklyn, N. Y.	1.00
Mrs. Peter Urban, Pittsfield, Mass.	1.00
Mrs. A. Povilonis, Lawrence, Mass.	1.00
Mrs. Domcella Armon, So. Boston, Mass.	1.00
M. Možuras, Detroit, Mich.	1.00
Louis Wirmusky, Hoosick Fall, N. Y.	1.00
Mrs. Magdalena Visnaukas, Baltimore, Md.	1.00
Peter Shilonskas, Worcester, Mass.	1.00
R. Lafauskienė, Brockton, Mass.	1.00
Mrs. K. Melusky, Shenandoah, Pa.	1.00
Charles Szlahtis, Los Angeles, Calif.	1.00
Krauciūnas, So. Boston, Mass.	1.00
Mrs. B. Chuteikis, No. Randolph, Mass.	1.00
Mr. Alexander Sodauskas, Northampton, Mass.	1.00
V. Draugelis, Detroit, Mich.	1.00
Mrs. Antonina Geležus, Holyoke, Mass.	1.00
Mrs. D. Karnogis, Detroit, Mich.	1.00
P. J. Labanauckas, Milwaukee, Wisc.	1.00
Mrs. A. Melenis, Cleveland, Ohio	1.00
Veronica Grobowski, Clifton, N. J.	1.00
Mr. Jeromė Dallalis, Norwood, Mass.	1.00
Jonas Dzekevičius, Providence, R. I.	1.00
K. Klebauskas, Athol, Mass.	1.00
J. Pocius, Dorchester, Mass.	1.00
Viktorija Jusevičienė, Arlington, N. J.	1.00
France Korsa, So. Boston, Mass.	1.00
Mrs. D. Kaczerves, W. Lynn, Mass.	1.00
Kasperas, Somerville, Mass.	1.00
Alfred Korish, E. Boston, Mass.	1.00
John Chunis, So. Boston, Mass.	1.00
Klemens J. Stoskus, So. Boston, Mass.	1.00
John Kaleinikas, Elizabeth, N. J.	1.00
Anna Aitches, Granville, Ill.	1.00
Stasys Valasinas, Kingsley, Pa.	1.00
A. Grigalunienė, Long Island City, N. Y.	1.00
Jonas Everlinas, Ravenshoe, Ont. Canada	1.00
L. Gedrim, Pepperell, Mass.	1.00
G. Jackson, Haverhill, Mass.	1.00
P. Kudirka, Norwood, Mass.	1.00
K. Gabrenienė, E. Millinocket, Me.	1.00
Rev. E. Paukštis, Chester, Pa.	1.00
A. Grigalūnas, So. Boston, Mass.	1.00
A. Andruskevičius, Lawrence, Mass.	1.00
Sofija Rimaitė, Lawrence, Mass.	1.00
Stasys Uždavinys, Lawrence, Mass.	1.00
Mrs. Nellie Skupskis, Phila., Pa.	1.00
Anna Janulevičius, Barre Plains, Mass.	1.00
Joe Kudarauskas, So. Boston, Mass.	1.00
John Krasinskas, So. Boston, Mass.	1.00
Andrew Yanku, Brooklyn, N. Y.	1.00
Mrs. P. Vaznienė, Rumford, Maine	1.00
Al. Spacis, Brooklyn, N. Y.	50
Mrs. J. Stadolnik, New Haven, Conn.	50
I. Andrews, Weymouth, Mass.	50
Mr. Domonic Bakaras, Penna Grove, N. J.	50
Ona D. Rekus	50
Mrs. M. Benonis, Burlington, N. J.	50
Marcela Tamošauskas, Akron, Ohio	50
J. Barbienė, Westville, Ill.	50
S. Jankauskas, Lawrence, Mass.	50
Paul Raymond, So. Boston, Mass.	50
J. Lauzikas, Brockton, Mass.	50
K. Sejeffkienė, South Boston, Mass.	50
Mrs. D. Kashatus, Wilkes - Barre, Pa.	50
Mrs. Eva Krachus, Wilkes - Barre, Pa.	50
Marcella Treinavičiūtė, Dorchester, Mass.	50
Casimir Stundzis, Methuen, Mass.	50
U. Peredna, New Haven, Conn.	50
Mrs. Marcinkus, South Boston, Mass.	50
Juozas Gaidys, Phila., Pa.	50

Visiems "Darbininko" kalendoriaus fondo rėmėjams nuoširdžiai dėkojame už paramą ir nuoširdumą. "Darbininko" Administracija.

ISIGYK ANGLISKAI - LIETUVIŠKĄ

ŽODYNA

English - Lithuanian Dictionary

Žodynas turėti savo knygyne yra be galo naudingas dalykas nes jis yra geras kalbos mokytojas ir stiprus patarėjas.

Mes siūlome Jums Angliškai-Lietuvišką Žodyną, kuris yra kiekvienam reikalingas. Jo formatas-dydis: 6 coliai per 4", 400 puslapių; kietais, stipriais audklo apdarais. Parduoodavo po \$4.00; dabar mes Jums siūlome bargeną — atiduodame už \$3.00. Mes jų nedidelį skaičių turime. Prašome skubiai užsisakyti.

Užsisakant žodyną, mums laišką rašyti nereikia. tik įdėti į konvertą kuponą su \$3.00, ir tuojaus gausite puikų Angliškai-Lietuvišką Žodyną.

Užsakymus siųskite:

DARBININKAS

366 West Broadway So. Boston 27, Mass.

Šiuomi siunčiame \$..... ir prašome atsiųsti mums Angliškai-Lietuvišką Žodyną.

Vardas

Adresas

KAS GIRDĖTI LIETUVIŲ KOLONIJOSE

BROCKTON, MASS.

Sekmadienį, vasario 20 d., Brocktoniečiai minės Vasario Šešioliktosios — Lietuvos Nepriklausomybės sukaktį.

Programa prasidės 2 val. po pietų šv. Roko par. bažnyčioje pamaldomis. Bus pamaldos už Lietuvą. Bus giedamas "Šventas Dieve", palaiminimas šventosios Sakramento ir atkalbama nauja maldą už Lietuvą, kurią Arkivyskupas Richard J. Cushing, D. D., užtvirtino.

Po pamaldų, 3 val. įvyks parapijos salėje koncertas ir prkalbos. Kalbės laikraštiniškas Jurgis Strazdas, inžinierius Kristupas Daugirda ir mokytoja Antanina Sužiedelienė. Muzikalo programą dalį išpildys šv. Roko parapijos choro rinkiniai solistai ir mokyklos vaikai pasakys eilutes.

Visi kviečiami dalyvauti tame Lietuvos nepriklausomybės minėjime.

Trečiadienį, vasario 16 d., 8 valandą vakare, šv. Vardo Vyrų Brolija rengia "Whist party", kuri žada būti turtinga dovanomis ir įdomi svečiais bei viešiomis. Kviečiami visi atvykti.

Užgavėnių didysis šurum-burum įvyks vasario 26-tą, parapijos salėje. Bus šokiai, užkandžiai ir "Good Time". Tai bus tikrai linksmas vakaras. Verta visiems pabuvoti gražioje kompanijoje.

Iš Federacijos skyriaus surengtų J. E. V. Brizgiui prakalbų aukų pasiūsta Federacijos Centrai \$237.44. Tai graži parama katalikų veikimo reikalams.

Šv. Roko par. misijos įvyks kovo 21—28 d. Kviečiami visi Brocktoniečiai pasinaudoti Dievo malonių teikiamu laiku.

Šv. Roko par. 40-ties valandų atleidų iškilmingos pamaldos įvyks kovo 18—20. Tai vis palaimos dienos parapijai.

Sekmadienį, vasario 13 d. š. m., pp. Jonas ir Elžbieta Kum-pai, gyv. 21 Circle St., susilaukė naujagimio sūnaus. Motina ir sūnus sveiksta ir auga Brocktono ligoninėje, Dr. Budreckio priežiūroje.

Iš naujo šeimos nario atėjimo buvo ir surprizo, nes jis patikė kaip tik ant savo tėvo gimtadienio. Dabar ir tėvas ir sūnus švęs tą patį trylikimą.

Rap.

PATERSON, N. J.

Š. m. sausio mėn. 23 d. 3 val. p. m. parapijos svetainėje, 147 Montgomery Pl., Paterson, N. J. įvyko gausus ir sekmingas BALF'o 86 sk. narių mėsenis susirinkimas. Ta proga nario mokesčių už šiuos metus pirmieji užsimokėjo:

F. Saranka \$3.00, Satkuvienė \$2.00, J. Spranaitis \$2.00, Ed. Kinder \$2.00. Sekantieji po vieną dolerį: kun. J. Klumbis, D.

Labdaringosios Visuomenės Maloniam Dėmėsiui!

Nukryžiuotojo Jėzaus Vienuolijos Rėmėjų ir Prietelių Seimelis įvyks Sekmadienį, Kovo 27, 1949

Šv. Petro parapijoj, So. Boston, Mass.
Sesijose dalyvaus ir Jo Ekscelencija
Arkivyskupas Richard J. Cushing, D. D.

Kaip jau buvo anksčiau spaudoje rašyta, Jėzaus Nukryžiuotojo Vienuolijos Rėmėjų ir Prietelių, ypač nuoširdžių labdarių bendras suvažiavimas — SEIMELIS, įvyks Sekmadienį, kovo 27 d., 1949, šv. Petro parapijoje, South Boston, Mass.

11:30 val. bus atnašaujamos šv. Petro bažnyčioje iškilmingos šv. Mišios, ir pasakytas momento reikšmei pamokslas.

Po pamaldų seks užkandžiai.

2 val. po pietų, Sesijos įvyks Municipal salėje, Broadway, So. Boston. Šiose sesijose prisidėdavo atvykti ir mūsų nuoširdusis Ganytojas, Jo Ekscelencija Arkivyskupas Richard J. Cushing, D. D.

Seimelio eigoje įdomią paskaitą skaitys Jėzaus Nukryžiuotojo Vienuolyno Brocktone Kapelionas kun. Jonas S. Švagždis.

Kun. A. Abračinskas vadovaus meno programai, kurioje dalyvaus Merginų Sodalicija. Bus giesmių, gyvų religinių paveikslų... Solo pateiks A. Barauskas iš Brocktono.

Kviečiami visi rėmėjai ir gerų darbų labdariai ir prieteliai ruoštis dalyvauti šiame Seimelyje.

Dailydė, p.p. Misiūnai, Cilince-vičius, p.p. J. Kubiliai, A. To-ciūnienė, B. Vinčienė, p.p. J. Keršuliai, St. Meilus, M. Belch, ir Pr. Willim.

Visiems atsilankusiems į susirinkimą aukotojams - nariams BALF'o 86 sk. Valdyba taria nuoširdų lietuvišką ačiū. Valdyba pageidauja ir maloniai kviečia visus susipratusius Patersono ir apylinkės lietuvių ateityje BALF'o 86 sk. narių

susirinkimuose kuo skaitlingiau dalyvauti.

BALF'o 86 sk. Valdyba.

HARTFORD, CONN.

Nors dar nedidelis tremtinių būrelis yra atvykęs į Hartfordą, bet visi, kiek laikas leidžia, sparčiai ruošiasi prie Vasario 16-tos dienos minėjimo. Prieš savaitę laiko susirinko apie 15 tremtinių ir nutarė parašyti veikalą, pritaikintą Nepriklausomybės minėjimui. Minėtą veikalą parašė P. Šimkus ir praėitą šeštadienį jau buvo repeticijos. Veikalas yra gana turtingas. Daugeliui teko iš pasikalbėjimų girdėti arba iš laikraščių skaityti, kaip būdavo švenčiamos tautos šventės Lietuvoje. Dabar visi Hartfordo ir apylinkės lietuviai turės progą pamatyti scenoje.

Meninę paragrafą išpildant, pagiedos šv. Cecelijos choras ir M. Kripas, šokius išpildys Navickienės anūkės. Kalbės generalas J. Černius, neseiai atvy-

kęs iš tremties, buvęs Nepriklausomos Lietuvos ministeris pirmininkas, ir visų hartfordiečių mylimas, prelatas J. Ambotas, senatorius M. Manchun, taip pat dalyvaus Frank Dailey and Co. Magician magikai, viso apie šeši asmenys, — kurie visus stebins savo burtais ir šokiais. Tai užtruks apie pusę val. laiko.

Tad, mieli Hartfordo ir apylinkių lietuviai, dalyvaukite šioje lietuvių tautos šventėje, kuri įvyks vasario 20 d. 3 val. po pietų lietuvių parapijos svetainėje, Broad St. ir Capitol ave. kampa. Pamatysite įdomią programą, kuria būsite patenkinti.

Besikalbant su BALF'o veikimo bei rengimo komisija, būtent: P. A. Kadis ir R. Manchun, teko patirti kad turėsime gėrimų ir skanių hot dogs ir, tur būt, geros muzikos.

John Medonis.

SCRANTON, PA.

Vasario 16-ta

Artinasi mūsų brangiosios tėvynės, kankinės Lietuvos, Nepriklausomybės paminėjimo diena. Svarbu, kad mūsų tos dienos paminėjimo rengėjai gerai pasiręgtų tą Lietuvos Nepriklausomybės paminėjimą atlikti, kad būtų suruošta tos dienos šventei gera programa ir būtų pasistengta Lietuvos išlaisvinimo reikalui ir dėl jos tremtinių, kiek galint, daugiau surinkti aukų. Paminėjimo rengėjų yra šventą pareigą, kad būtų gerai sutvarkyta aukų rinkimas, o visų kitų lietuvių, kurie myli savo tėvynę, tokia pat pareigą, kiek galint, daugiau paaukoti.

Programos vedėjai turėtų pasistengti, kad būtų aukos renkamos ne tokia tvarka, kaip iki šiol, skrybėlę perleidi, kuri stengiamasi kuo greičiau išsiai nuo savęs nustumti, bet paskiriant bent po tris asmeis aukoms parinkti ir, kad bent jau 1 dol. aukavusieji, būtų užrašomi ir laikraštyje skelbiami, išskyrus tuos, kurie to nepageidautų.

Mūsų pasiūlytųjų tautiečių yra nusitarta surinkti Lietuvos išlaisvinimo reikalingas \$5,000,000. Todėl mes turime pasistengti, visas progas išnaudoti, kad surinktume nors pusę minėtos sumos.

Pranas Latoza.

Lietuvos Generalinio Konsulato New Yorke Paieškomi Asmenys:

BARKAUSKAITE, Magdale-na, iš Užtakų km., Rumšiškių vl., Kauno ap.

BUTKUTĖ, sesuo Barboros Grybienės, iš Gargždų, Kretingos ap.

BALTRŪNAS, Juozas, iš Laviškio km., Taujėnų vl., Ukmergės ap.

BENEŠIŪNIENĖ, Zofija, BILDA, Joe, gyvenęs 639 Crosby, Grand Rapids, Mich.

DAUČIANSKAS, Martynas ir Petras.

GABALIS, Kazimieras, iš Račių km., Tirkšlių vl., Mažeikių ap.

GERYBA, Antanas, ir jo brolis bei sesuo.

GLIAUBERTAITES, Iliuzija ir Stefanija, iš Ylakių km., Ylakių vl., Mažeikių apskr.

GUDŽIŪNAS, Domininkas. JANKAUSKAS, iš Paluomenės km., Kaišiadorių vl., Trakų apskr.

MARTINAITIS, Vincas, iš Barzdų km., ir vl., Šakių ap., ir jo žmona bei vaikai.

MEIKIONIS, Mat, gyvenęs 13 Orchard St., Great Neck, N. Y.

MYLIUNIENĖ - Karyšavi-

čiūtė, Magdė, iš Punsco km. ir vl., Suvalkų ap., ir vyras Myliūnas Antanas.

NUTAUTAS, Simonas, iš Andriejaičių km., Šilalės vl., Tauragės ap.

KARANAUSKIENĖ - Stravinskaitė, Ona, iš Balbieriškio, Marijampolės ap.

KARYŠAVIČIŪTĖ - Myliūnienė, Magdė, iš Punsco km., ir val., Suvalkų ap., ir vyras Myliūnas, Antanas.

RADUS, Jonas ir Vincas, iš Griepelės km., Kaltanėnų vl., Švenčionių ap.

ROŽUKAS, Juozas, gimęs Amerikoje, bet tėvai gyvenę Vilkaviškio ap.

PEŠKEVIČIUS (Peškus), Antanas Jonas ir Lukošius.

PLESKAUSKAS, iš Liepių km., Kedainių ap.

RADZEVIČIUS, Alekas ir Kazys, broliai Juozo Radzevičiaus.

STRAVINSKAITE - Karanauskienė, Ona, iš Balbieriškio, Marijampolės ap.

STUKAS, Petras, buvęs su JAV Armija Vokietijoje. Rengs burges.

ŠARSKIS, išvykęs iš Alvitto vl., Vilkaviškio ap.

Padėkime Plytelę A. A. Tėvo Kazimiero Amžinam Paminklui

Tėvo Kazimiero Kapucino parinktos maldos

Tėvas Kazimieras
Kapucinas

1. Iš spaudos išėina maldų knyga "Atlaidų Šaltinis". Tai yra viena iš pačių vertingiausių maldaknygių, nes joje surinktos maldos yra sukurtos garbių šventųjų ar kitų Dievo mokslo išmintingų žmonių, ir didžiama maldų, esanti toje maldaknygėje, yra paties popiežiaus apdovanota specialiais atlaidais.

2. Lietuviams šią maldaknygę parinko, spaudai paruošė garsusis misijonierius Tėvas Kazimieras Kapucinas, kurio vestos misijos paliko neišdildomą įspūdį. Jis mirė 1941 m. gruodžio 26 d. Kaune, Lietuvoje. Jo kapą mindžioja svetimųjų bolševikų kojos. Išgydamas šią maldaknygę padėsite plytelę amžinam paminklui tam misijonieriui, nuo kurio mirties šiemet sueina 7 metai.

3. Šioje maldaknygėje yra ypatingai gražių maldų ir Dievišką Jėzaus ir Marijos širdį, sielvarte, nelaimėje, prašant ramybės, vedusiųjų maldos už tėvus, mirties atvėjuje. Visos tos maldos popiežiaus apdovanotos atlaidais.

4. Maldaknygę spausdinama labai aiškiais didelėmis raidėmis.

5. Maldaknygė "Atlaidų Šaltinis" turės net 560 puslapių, bet bus patogios išvaizdos, prabangiais viršeliais, auksuotais kraštais. Kaina \$3.50. Kas ją užsisakys dabar iš anksto, gaus pigiau — už \$3.00 ir be to — bus įskaitytas į Rėmėjų-Leidėjų skaičių ir gaus a. a. Tėvo Kazimiero paveikslą atvirutės didumo.

6. Ši maldaknygė — puiki dovana švenčių, vardinių, gimtadienio, suktuvių proga.

Kreiptis adresu: —

DARBININKAS

366 West Broadway South Boston 27, Mass.

"Darbininko" Administracijai: —

Šiuomi siunčiu \$3.00 ir prašau kaip tik baigsite spausdinti didelėmis raidėmis Tėvo Kazimiero Kapucino maldaknygę — Atlaidų Šaltinis, man atsiųsti.

Vardas

Adresas

UMBRASAS, iš Vardžiukiemio km., Salako vl., Zarasų a., gyvenęs Argentinoje.

MATUKAS, Juozas ir Vincas, iš Radviliškio vl., Karėnų km., Šiaulių ap.

MATULEVIČIUS, Jurgis, iš Senabudžio km., Liubavo vl., Marijampolės ap.

MAZAUSKIENĖ, Marijona, dukterė Ieva, ir sūnus Jonas, iš Senabudžio km., Liubavo vl., Marijampolės ap.

MAŽONAITĖ, Stefanija, iš Selenių km., Salantų vl., Kretingos ap.

MAŽONAS (Mažonai), išvykęs iš Liepojos, vyriausias sūnus Kostas.

MAŽONIS, Steponas, iš Gėgališkių km., Naumiesčio vl., Tauragės ap.

MILIŪNAITĖ - Kupstienė

(buv. Birštonienė), Uršulė, iš Bartinkų, Vilkaviškio ap., ir vyras Kupstas, Petras, bei vaikai — sūnus ir dukterys Marytė ir Onutė.

MIKALCIŪTĖ, Zosė, sesuo Liudviko Mikalčiaus.

MILASEVICIENĖ - Ragauskaitė, Elvira.

MINIOTAS, Antanas ir Juozas, iš Šiaulių ap.

MISELIS, Kazimieras, s. Petro, iš Žinenų km., Radviliškio vl.

MITKEVIČAITĖ - Gineitienė, Veronika, iš Telšių.

MONTVILIENĖ - Suječiūtė, Rožė, iš Šventėžio, Seinų ap.

Ieškomieji ar apie juos žinantieji maloniai prašomi atsilepti.

Consulate General of Lithuania
41 West 82nd Street
New York 24, N. Y.

ŠV. ANTANO GARBEI Kovo-March 15, 1949

Lietuvos Pranciškonų
SV. ANTANO VIENUOLYNĖ
Kennebunk Port, Maine
Prasideda

Iškilmingos 13-kos Antradienių Pamaldos,

kurios baigsis birželio 4—13 d.

Šv. Antano Mišių Novena.

Už visus šv. Antano 13-kos Antradienių Pamaldų ir Novenos dalyvių bus laikomos

Kas Antradienį:

7 A. M. — IŠKILMINGOS ŠV. MIŠIOS,
7 P. M. — IŠKILMINGOS PAMALDOS PRIE IŠSTATYTO
ŠVENC. SAKRAMENTO.

Pamaldų metu bus skaitomos prisijungtos intencijos, kuriomis Pranciškonai melsis.

Visus šv. Antano Mylėtojus kviečiame

Jungtis su Pranciškonais maldose, šv. Komunijoje ir šv. Mišiose, kad per didžiojo Stebukladario šv. Antano užtarimą išprašius iš Dievo:

TEISINGOS TAIKOS!
NEPRIKLAUSOMYBĖS LIETUVAI!
KIEKVIENAM RUPESČIŲ VALANDOJE REIKALINGOS
PAGALBOS!

Si quæris miracula... Jei ieškai stebuklų, kreipkis į šv. Antaną. Iki Kovo 15 d. prašome prisijungti savo ypatingas intencijas sekančiu adresu:

FRANCISCAN FATHERS
Kennebunk Port, Maine.

Leiskite Even Steven Saugoti Jūsų Patogumą!

New England
Coke
AUTOMATISKAS
ŠILUMOS
REGULIATORIUS
Teikia
Anglių ir Koke
Lengvesnį ir Pigesnį
Vartojimą

Dabar jūs galite gauti vienodą, sveiką temperatūrą dėl savo šeimos per 24 valandas dienoje... be priežiūros traukimo ir juškų. Štai kokią patogumą jūs gausite, kada instaliuosite pagerintą, penkiems metams garantuotą New England Coke Automatišką Šilumos Reguliatorių.

SUTAUPYS ŽINGSNIUS...
SUTAUPYS PINIGŲ
Tik pamanyk, kiek gali tūkstančių

žingsnių sutaupyti kada Even Steven kontroliuos ir prižiūrės traukimą ir jušką automatiškai. Ir pagalvok, kiek jūs sutaupsite kuro, kada automatiškai šiluma bus reguliuojama, kada įdėsite automatinį reguliatorių. Pade-monstravimas jums įtikrins, kad termostetą galėsite pasirinkti tokią spalvą, kuri tiktų prie jūsų namų spalvos.

Uždyką Demonstracija... Be Obligacijų
Šaukite Hubbard 2-4670
NEW ENGLAND COKE

ar savo autorizuotą New England Coke Dilyerį

NEW ENGLAND COKE ORO PRANESIMAI

WCOP—7:40 A.M. ir 6:10 P.M.—THE OLD SALT

Pirm. iki Sešt.

WEEI—11:10 P.M.—E.B. Rideout—Antr., Ketr. ir Sešt.

Juozas Tumas - Vaižgantas ir Vasario 16-toji

Pranas Alšinas

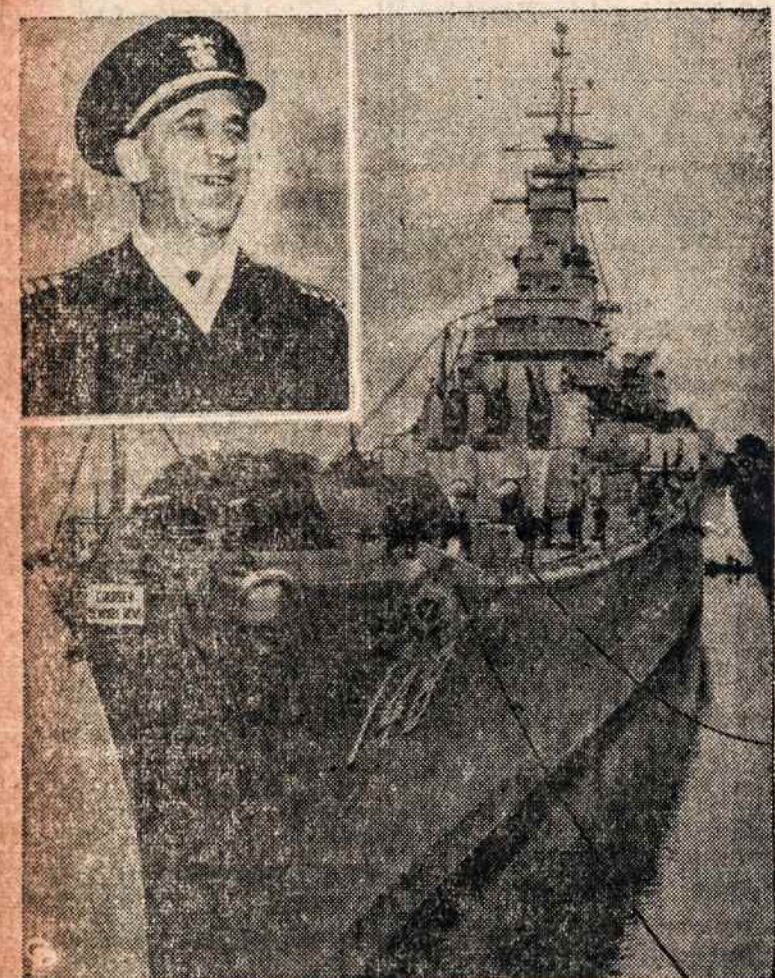
1918 m. Vasario 16-toji kiekvienam lietuviui buvo, yra ir pasiliks amžinai brangi, atmintina ir minėtina, nes tą dieną L. Valst. Taryba Vilniuje paskelbė Lietuvos Nepriklausomybę.

Tačiau ligi tos brangios ir minėtinos datos, ligi Lietuvos Laisvės ir Nepriklausomybės atgavimo, taurių lietuvių, didelių tėvynės patriotų nebuvo sėdėta, rankas sudėjus, bet dirbta ir kovota. Tų didžiųjų kovotojų eilėse visą laiką buvo ir lietuviams brangi asmenybė, Juozas Tumas - Vaižgantas, kuris, anot Balio Sruogos, buvo šviesus žmogus, visomis gyslomis, lyg šaknimis, įaugęs į tėviškės žemelę, kaip ažuolas plačiomis šakomis, mosuojas ir prieš audrą ir pavėjui, ir taikiam pakeleiviui, ir pasaulio valkatai, visiems lygiai, visiems vienodai...

Nūdien, didžios tragedijos akivaizdoje, būnant išblaškytiems po platų pasaulį, dera mums prisiminti tą didį lietuvių tautos vyrą ir jo nenuilstamą kovą dėl Lietuvos laisvės, nes ir Vaižgantas juk buvo tremtinys...

VAIŽGANTO GYVENIMO CREDO

Vaižgantas visa širdimi ir siela buvo atsidavęs savo tautos reikalams. Jis buvo plačiausia žodžio prasme visuomenininkas ir visą savo amžį dirbo lietuviškosios visuomenės labui. Apie tai, dar 1916 m. rudenį, jis šitaip rašė: "Leistina žmogui pirma tik formalių dalykų. Na, gerai apsirūpinti, nes tai kas gi bus, kai prisieis naturalus dalykas: prima spręsti konkretūs dalykai? Aš pirmas kalbu Lietuvių, negirtina, jei žmogus per visą savo amžį tiek ir tesisieloja, kaip čia geriau ir dar geriau apsirūpinus, nes jis visuomeninis asmuo, animal sociale, ir jam privalo rūpintis ne tik savimi, bet dar ir visos visuomenės. Ta, privalybė, tai pareiga, įkvėpta žmogaus kokia antroji sąjūvė. Ją pildant, ramu ir džiaugsminga, ją smel-

Laivyno didžiausias kruiseris Newport News, 17,000 tonų, įsijungė į Laivyno didžiulę šeimą, nes jis dar neseniai pastatytas ir įrengtas su naujomis aštuonių colių kanuolėmis, kurios per keturis kartus smarkiau veikia kaip senosios 8-nių colių kanuolės. To laivo kapitonas Roland N. Smoot parodomas viršuje.

klausomybę, už ar prieš tiktai jos apsisprendimo teise...

(Čia buvo įsikišta atstovo Januškevičiaus iš vietos: Su Steigiamuoju Susirinkimu?).

"Su Steigiamuoju Susirinkimu. Juk tai pamatinis dalykas! Juk tai visų mūsų ilgų metų svajonė! Juk dėl to viena verta buvo, kad 336 teisiškai ir teisėtai parinkti tremtinių atstovai iš visų Rusijos kraštų čia susirinkę. Su tuo vienu bagazu nebus gėdos ir namo grįžti. Tai, gi, piliečiai, dėl tėvynės meilės kuomažiausiai karščiavimc!

"Didysis Karas viską sujaukė į krivą, net pačius idealus ir siekimus dažnai beverčiais padarė. Priseina visos dabartinės vertybės perkaunuoti. Taipgi ir mūsų pačių, kaip vidaus tvarka, taip ir santykiai su kaimyninėmis tautomis ir valstybėmis. Rusijos revoliucinei demokratijai be reikalavimų iš šalies pripažinus visoms tautoms apsisprendimo teise, jau atėjo metas pasisakyti, kaip gi ir Rusijos lietuviai tremtiniai apsisprendžia savo dabar visos Vokiečių pavergtos tėvynės Lietuvos ateities klausimu. Aš, lygiai kaip ir mano vienminčiai Tautos Pažangos Partijos nariai, esame šventai įsitikinę, jog kaip tik dabar atėjo metas visiems ir visur pasisakyti, jog visų mūsų Rusijos lietuvių valia ir noras, kad Lietuva būtų nepriklausoma, suverenė, o ne kitų vergė..."

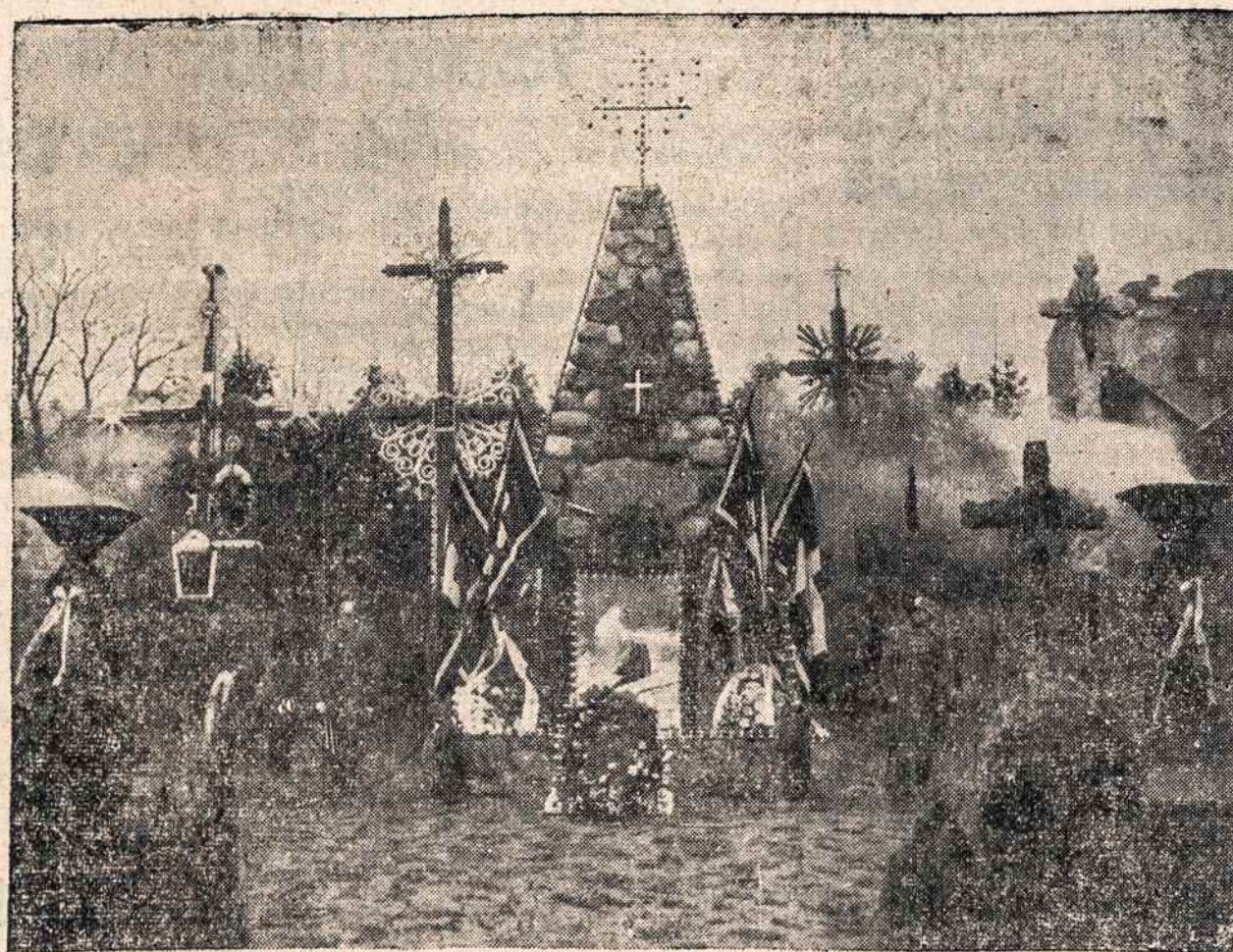
Sie Vaižganto žodžiai, žinoma, ir buvo pradeda moji bazė diskusijoms ir pasitarimams Seime, kuriame dalyvavo įvairiausių srovių atstovai. Tai buvo 1917 m. gegužės 31 dieną.

Deja, nors buvo Vaižganto apeliuota į Seimo dalyvių širdis jautriausiais žodžiais, tačiau tarp atstovų radosi visokių nuomonių ir ginčų. Vieni pasisakė už miglotą apsisprendimo teisę, kiti už visišką Lietuvos nepriklausomybę, pakol, pagaliau, birželio 3 d. Seimas suskilo: trys frakcijos Seimą apleido. Iš liaudininkų tarpo kai kurie balsavo už Lietuvos Nepriklausomybę, tačiau, jų draugams išėjus, ir jie apleido Seimą.

Štai, kokiais jautriais žodžiais po to Vaižgantas apeliavo į likusiuosius Seimo atstovus: "Draugai, Seimo veikėjai politikai! Tai niekai, kad trys frakcijos Seimą apleido! Pervėlai tai padarė! Reikėjo prieš balsavimą šitaip pasielgti. Jie kantriai dalyvavo visame ištisame rezoliucijų balsavime, kad ir pralaimėję, sankcionavo laimėjusią daugumą balsų bloko rezoliuciją! Ir Jūs jos laikykitės. Vėžkitės namo, kaip didžiausią savo brangenybę ir pasididžiavimą, jog lietuvių, svetur suvargę, pajėgė sudaryti tokį aktą, kokio tikėtis negalėjo visa eilė drąsiausių ir pažangiausių mūsų veikėjų — Lietuva privalo tapti nepriklausoma valstybe!"

O, ŠTAI, VIS DELTO, IR PRIIMTASIS SEIMO NUTARIMAS

Rusijos Lietuvių Seimas, sukvietas Petrapilyje 1917 m. gegužės 27 d., posėdžiavo nuo geg. 27 d. iki birželio 3 d. svarstė Laikinosios Vyriausybės Lietuvos politikos padėjamą ir, žengdamas prieš ne-

Nežinomojo kareivio kapas Kaune. Laisvos ir nepriklausomos Lietuvos piliečiai kasmet pagerbdavo mūsų tautos karius, iškovojučius laisvę. Ši mūsų tautos paminklą žiaurus raudonieji okupantai išniekino ir sunaikino. Tačiau jie nesunaikino ir negali sunaikinti Lietuvos ir savo teisių gynėjų paminklo, kurį jie yra pastatę savo širdyje, būtent, kovoti dėl Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės iki pergalės.

JEI PO AMŽIŲ KADA...

Jei po amžių kada skaudūs pančiai nukris, Ir vaikams užtekės nusiblaivęs dangus, Mūsų kovos ir kančios, be ryto naktis Ar jiems besuprantamos bus?

Ką mums žada rytojus? Tikėk, jei gali!... Nes ir kaip begyvent ir kentėt be vilties? Rodos Dievas užmiršo!... o žmonės geri, Palauk, iki ranką išties!...

Tarp vargų-sopulių, be rasos ir žvaigždės, Mūsų mėlinos akys apteko kraujais; Kam mirtis jas užmerkė, laimingas ilsės, Širdies nebekruvins vargais.

O vienok mes be ašarų jungą dienos Nešdami, be nakvynės keliaujame sau; Ar mums audros užkauks, ar kas kelią užstos. — Aukščiausias, tarnaujame Tau.

Nei vaitoti, nei verkėti, nepratę visai, Vien atstatom krūtinę, apkaltą ledū! Ne be žado širdies mes kokie milžinai, Bet sielą išreikšti sunku!

O! kad oro plačiau kiek atgaut krūtinė! Kiek ten jausmų didžių, neapreiktų jėgų! Ar tai viskas užmirs, kaip pradėtas sapne? Ar žūsme keliais be darbų?

O, kaip kartais sunku! Ar kas norint supras?... Bet gana! Ne be garso mus vėtros išgriau! Užgiedokime, broliai, sau dainas linksmas! Kaip vyrai keliaukim toliaus!

Jei po amžių kada skaudūs pančiai nukris, Ir vaikams užtekės nusiblaivęs dangus, Mūsų kovos ir kančios, be ryto naktis Ar jiems besuprantamos bus?

Maironis.

ryžtingų minčių Seimui, Vaižgantas ir pats, sunkios nuotaikos prislėgtas, apleido posėdį, pareikšdamas: "Šios laimėjimo vailandos aš, kol gyvas būsiu, neužmiršiu! Ji seks mane, it muzika, į senatvės dimisiją ir testamentą paliksiu tą vienintelę per visą amžių laimėtą brangenybę! Valio Nepriklausoma Lietuva! Atkartokite tą garsą po visus kampus šimtais balsų, o tie šimtai vėl! Ir, vis dėlto, sudie, Piliečiai Veikėjai: aš — nebe politikas."

O, ŠTAI, VIS DELTO, IR PRIIMTASIS SEIMO NUTARIMAS

Rusijos Lietuvių Seimas, sukvietas Petrapilyje 1917 m. gegužės 27 d., posėdžiavo nuo geg. 27 d. iki birželio 3 d. svarstė Laikinosios Vyriausybės Lietuvos politikos padėjamą ir, žengdamas prieš ne-

— taika be aneksijų ir kontribucijų, leidžiant pačioms tautoms spręsti, ko jos nori,

5. kad išskirstytoms tarp kelių valstybių tautoms pripažinta Europos ir Amerikos demokratijų sudaryti vieną politinį kūną,

6. kad Lietuva iki XVIII šimtmečio pabaigai turėjo savo atskirą politikos gyvenimą,

7. kad esant šioms aplinkybėms, metas lietuviams įvykdyti senus politinės laisvės troškimus ir, remiantis apsisprendimo teise, aiškiai visam pasauliui pasakyti, kaip jie savo likimą apsprendžia, —

nutarė:

1. visa etnografinė Lietuva privalo tapti nepriklausoma valstybe, nuolatinei neutrėle.

2. Jos neutralumas privalo būti garantuotas Tautos Kongreso.

3. Taikos Kongrese turi būti Lietuvos atstovai.

4. Lietuvos valdymo būdą ir vidaus tvarką turi nustatyti sukvietas visuotiniui, lygiu, tiesiu ir slaptu balsavimu Steigiamasis Lietuvos Susirinkimas.

Šis nutarimas buvo priimtas balsų dauguma ir, nors vyko dar eilė lietuvių susirinkimų, Kongresų ir konferencijų, kaip antai: lietuvių dalyvauta Rusijos Tautų Kongrese Kieve 1917 m. rugsėjo 8—16, Lietuvių Konferencijoj Vilniuje 1917 m. rugsėjo 18—22 d. ir antrojoje Lietuvių Konferencijoj Stokholme tuo pačiu laiku, tačiau buvo laikytasi, kaip pagrindinės bazės, Petrapilio Seimo nutarimų, pakol 1918 m. vasario 16 d. Valstybės Taryba Vilniuje paskelbė Lietuvos Nepriklausomybės aktą.

Dar po ilgokų dienų, po daugybės darbo dienomis ir naktimis bei po važinėjimo iš vietos į vietą Lietuvos Nepriklausomybės reikalais, jau paskelbus Lietuvos Nepriklausomybę, Vaižgantas, netverdamas džiaugsmu, tarp kitų taip rašė: "Laumėmetė iš savo juostos tris žiedus ir tarė Lietuvai: šekit, į ženklą jums pat-

varos, vilties ir galybės—geltona, žalia, raudona! Žiūrėkite, kaip tai dera! Dera seselės dailininkės rašte audimėlvie, dera ir kiekvieno piliečio širdužėje. Tai valio gi, Lietuvos Trys Spalvos!

Stambi A. I. Mickaus auka

Į ALT atsišaukima va-jaus reikalų pirmasis reagentas mūsų tautietis A. J. Mickus, gyv. Houghton, Mich., stambia vieno šimto dolerių auka. Tai jau antra jo tokia dosni auka, paskirta Lietuvos laisvės akcijos stiprinimo reikalams. Tikėkime, kad ir kiti mūsų tautiečiai—profesionalai, biznieriai ir veikėjai pasirodys dar didesnėmis aukomis.

ALT Sekretoriatas.

Lietuva sovietų pavergta, mūsų broliai ir seserys tremiami iš savo tėvų krašto. Prisidėk prie jų išlaisvinimo, paremki Amerikos Lietuvių Tarybos vykdomą naują Vajų. Auką siųsti —

Lithuanian American Council, Inc., 1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill., arba vietos ALT skyriui.

Ar žinai, lietuvi, kad Amerikos Lietuvių Taryba vykdo naują Lietuvos Gelbėjimo Vajų? Paremki tad jį savo našia auka, o Tėvynė Tau bus dėkinga.

Auką siųsti — Lithuanian American Council, Inc., 1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill., arba vietos ALT skyriui.

BALF-as gavo iš tremtinių moterų laišką kuriame rašoma: — Moterys daugiau negu kiti tremtiniai kiekvieną dieną mato kiek džiaugsmo suteikia, kiek vargo sumažina, kiek ašarų sutaupo brolių ir sesių lietuvių Amerikiečių teikiama pagelba, ypač vaikams, seneliams, ligoniams, motinoms su gausiomis šeimomis ir į vargą patekusiems tremtiniais. BALF-as ir Amerikos lietuvių parama yra mūsų pasididžiavimas ir paguoda. Teatlygina aukščiausias visoms mūsų geradariams. — Taip rašo tremtinių moterų, kurioms ne viena džiaugsmo ašara nurieda per skruostus, kai jos gauna iš Amerikiečių pašalpą išalkusiems vaikučiams. Gelbėkite tremtinius, siųskite aukas:

United Lithuanian Relief Fund of America, Inc.
105 Grand Street,
Brooklyn 11, N. Y.

Kenneth A. Curtis, Jr., 5 metųų vyrukas iš Baltimore, skaniai kanda iš atpiautos "watermelons" riekių. Jam buvo patarta gydytojo valgyti, kad išsigydytų iš "nephrosis" inkstus liečiančios ligos. Skanūs vaisiai.